

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

Tautų Sąjunga Pasiruošusi Apleisti Dancigą

VEDAMOS DERYBOS DANCIGO KLAUSIMA VOKIEČIŲ-LENKŲ KOMPROMISU IŠRISTI

Anglijos valdžia pritaria deryboms su naciais

GENEVA, Šveicarija, rugp. 15. — Profesorius Carl Burckhardt, Tautų Sąjungos komisierius Dancige, sugrįžo į Dancigą iš Vokietijos, kur jis perėmė savaitę turėjo pasitarimų su Hitleriu.

Tautų Sąjungos sekretariatas negavo oficialaus Burckhardto pranešimo apie pasitarimus. Tačiau neoficialūs pranešimai rodo, jogei yra vedamos derybos Dancigo klausimui vokiečių-lenkų kompromisu išrįsti.

Planas yra pašalinti Tautų Sąjungos kontrolę iš Dancigo. Tautų Sąjunga pasitrauktų, c

jos vietą užimtų vokiečių-lenkų komisija ar kaip kitaip pavadinta abiejų šalių atstovybė.

Tautų Sąjunga, sako neoficialūs pranešimai, tikrai nutars pasitraukti iš Dancigo savo sesijoje, kuri prasidės rugsėjo 8 dieną š. m., jeigu tik Lenkija pasitraukimui pritaras.

Anglijos valdžia, sako kiti pranešimai, nori derėtis su naciais dėl Dancigo, jeigu pavyks surasti formulę, kuri patenkintų lenkus. Patys lenkai žiūri abejingai į įvairius planus, tačiau išgelbėti lenkų-vokiečių kompromisu. Bent Lenkijos spauda reiškia abejonės.

CAMPOBELLO ISLAND, New Brunswick. — Prezidentas Rooseveltas čia paskelbė, kad Padėkos dieną šiais metais bus švenčiama lapkričio 23, o ne lapkričio 30.

197 lenkai karininkai pabėgo į Vokietiją

BERLYNAS, Vokietija, rugp. 15. — Oficiali nacių žinių agentūra paskelbė, kad paskutinėmis keliomis savaitėmis 197 lenkų karininkai pabėgo į Vokietiją. 148 tų karininkų esą grynai lenkų krauju.

Tuo tarpu naciai pradėjo atakas prieš lenkus iš kito fronto. Jų partijos oficialus organas, "Voelkischer Beobachter" sako, kad lenkų kariuomenė užpuolusi pabėgėlių stovyklą Slovakijoje, prie Lenkijos rubėžiaus, sužėdusi 25 asmenis ir parsigabenusi į Lenkiją keletą pabėgėlių. Stovykloje buvę penki lenkų kareiviai pabėgėliai.

Slovakijoje pradėta vėjus reikalaujas, kad Lenkija sugrąžintų slovakams tam tikrą teritoriją, kuri priklausanči Slovakijai.

22,000,000 Jungtinių Valstijų gyventojų suteikta pagalbos

WASHINGTON, D. C., rugp. 15. — Paskelbta, kad praėjusį birželio mėnesį Jungt. Valstijose 22,000,000 žmonių gavo valdžios pagalbos.

Kilo ginčai dėl Padėkos Dienos

WASHINGTON, D. C., rugp. 15. — Antradienį prez. Rooseveltas pasakė, kad jis perkels Padėkos Dienos minėjimą nuo lapkričio 30 dienos į to mėnesio 23 dieną.

Ryšium su šituo pranešimu kilo nemažas lermas. Vieni pritaria prezidento sumanymui, kiti priešingi.

Chicagai ir apieilinkei federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Debesuota; šilta; saulė teka 5:58 v. r., leidžiasi 7:51 v. v.

Japonai nupirko Jungt. Valstijų imonę

WASHINGTON, D. C., rugp. 15. — Nežiūrėdama valstybės ir prekybos departamentų protestų The United Engineering & Foundry Company (iš Pittsburgho) pardavė japonams imonę, kuri radosi Woostery, Ohio valstijoje. Visa imonė tapo perkelta į Japoniją amunicijai gaminti.

Ir ne tik tai — ta pati Amerikos kompanija parupino japonams \$5,000,000 paskolą, kad Shibaura amunicijos dirbtuvės Tokio mieste galėtų išvystyti juo smarkesnę amunicijos produkciją.

Ragina darbininkus vienyti liberalines jėgas

NEW YORK, N. Y., rugp. 15. — Žymus Naujosios Dalijos šalininkas, senatorius Wagner, antradienį kalbėjo New Yorko valstijos Darbo Federacijos konvencijai.

Jis ragino darbininkus jungti liberalines šalies pajėgas, kad būtų galima išlaikyti paskutiniųjų keleto metų socialinius laimėjimus.

"Dabar ne laikas pataikauti reakcijos spėkoms", kalbėjo senatorius Wagner. "Dabar yra laikas vienyti visas šalies liberalines pajėgas, kad būtų galima laimėti kovą."

Senatorius ypač smarkiai kritikavo tuos atstovų rumynarius, kurie atmetė \$800,000,000 namų statybos programą. Aiškino, kad tie atstovai pardavė Amerikos darbininkus.

Žino kas kaltas dėl traukinio nelaimės

RENO, Nev., rugp. 15. — A. D. McDonald, Southern Pacific geležinkelio prezidentas, antradienį davė suprasti, kad valdžios atstovai tur but žino, kas yra kaltininkai City of San Francisco traukinio nelaimės, kurioje 23 žmonės žuvo, o daugiau nei šimtas buvo sužeisti.

Padėkos Dieną šįmet paskelbs anksčiau

CAMPOBELLO, N. B., rugp. 15. — Padėkos Diena Jungt. Valstijos minima paprastai paskutinį lapkričio mėnesio ketvirtadienį. Šįmet ta diena bus lapkričio 30-tą.

Bet prez. Rooseveltas pasakė antradienį, kad jis paskelbs Padėkos Dieną vieną savaitę anksčiau, būtent lapkričio 23-čią.

Padėkos šventės dienos pakeitimas aiškinama taip: nuo Darbo Dienos iki Padėkos Dienos laikotarpis yra per ilgas, o nuo Padėkos Dienos iki Kalėdų jis yra per trumpas; daug žmonių prašė lygesnio švenčių paskirstymo ir prezidentas mano, kad prašymas yra rimtai pagrįstas.

Demokratai gavo iš angliakasių unijos \$500,000

WASHINGTON, D. C., rugp. 15. — Nacionalinis demokratų partijos išdėdinkas, Oliver Quayle, perėmė savaitę Pittsburghe pareiškė, kad United Mine Workers unija 1936 metų rinkimuose paskolino demokratams tik \$50,000 ir kad tie pinigai jau sugrąžinti angliakasių unijai.

Šį antradienį Quayle pripažino, kad jis padarė klaidą: angliakasių unija 1936 metų rinkimuose davusi demokratams ne \$50,000, bet \$500,000.

Badas gresia Kinijai

SHANGHAI, Kinija, rugp. 15. — Potvyniai, sausra, pakrikdyta transportacija ir kariniai suvaržymai grumoją badu įvairioms provincijoms šiaurės Kinijoje, kurias yra užkariavusi Japonija. Maisto trūkumas gresia išsivystyti į bado riaušes.

Japonija kol kas nekeis užsienių politikos

TOKIO, Japonija, rugp. 15. — Vokietija ir Italija nori, kad Japonija pasirašytų su jomis karinę sutartį. Japonijos jaunieji karininkai irgi tokios sutarties reikalauja. Tačiau japonų ministerių kabinetas nutaręs karinės sutarties su naciais ir i-fašistais kol kas nesi- rašyti.

Japonija, Vokietija ir Italija turi sutartį, bet ta sutartis reikalauja tik dalintis policijos informacijomis kovai su komunizmu.

Pienininkai pradėjo streiką

NEW YORK, N. Y., rugp. 15. — New Yorko, Pensilvanijos ir Vermonto pieno farmų unija, priskaitanti 15,000 narių, naktį į antradienį pradėjo streiką. Pieno farmos, priklausančios unijai, nesuėmė pieno į New Yorką. Ukininkai reikalauja, kad dyleriai (pieno išvežiojimo kompanijos) mokėtų pienui brangiau.

Valdžios atstovai pareiškė, kad jie stengsis pagelbėti toms pieno kompanijoms, kurios pildo valdžios nuostatus, reguliuojančius parupinimą pieno New Yorko miestui ir jo apylinkėms.

Medvilnės perviršis didžiausias Jungt. Valstijų istorijoje

WASHINGTON, D. C., rugp. 15. — Jungt. Valstijų cenzo biuras informuoja, kad rugpjūčio 1 dieną š. m. šalis turėjo užsilikusios, nesuvaržytos medvilnės 13,082,811 ryšulių (bales). Tai didžiausias medvilnės perviršio kiekis Jungt. Valstijų istorijoje šiuo metų laiku.

Tyrinės politikierių ir kriminalistų veiklą Miami mieste

WASHINGTON, D. C., rugp. 15. — Federal Bureau of Investigation ruošiasi pradėti nuodugnų tyrinėjimą politikierių ir kriminalistų veiklos Miami mieste, Floridoje, Jungt. Valstijų žiemos kurorte.

Pasitiko prez. Rooseveltą patrankų saljutavimu

HALIFAX, Canada, rugp. 15. — Prez. Rooseveltas, plaukias laivu Tuscaloosa, antradienį sustojo šito miesto uoste pasiimti pašta. Kanados valdžia pasitiko jį 21-no patrankos šu- vio saljutavimu.

Prezidentas į krantą neišlipo. Kanados atstovai atlankė jį laive Tuscaloosa.

Krizė aliejaus pramonėje

OKLAHOMA CITY, Okla., rugp. 15. — Nesenai Sinclair Oil korporacija paskelbė, kad ji nutraukė kainas savo aliejui. Konkurencijoj su Sinclair numatyta ir kitų kompanijų aliejaus kainų mušimas. Taigi Texas valstijoje išleista įsakymas uždaryti 87,000 aliejaus šaltinių.

Bet aliejaus šaltinių esama ir kitose valstijose. Todėl Oklahoma mieste antradienį prasidėjo devynių valstijų aliejaus kompanijų atstovų konferencija krizei šioje pramonėje ap-svarstyti ir, jei galima, ją pašalinti.

8,500,000 apginkluotų karių Europoje

LONDONAS, Anglija, rugp. 15. — Britanijos žinių agentūra Reuters apskaičiuoja, kad dabartiniu laiku Europoje yra 8,500,000 apginkluotų karių. Į tą skaitlinę neįeina jūrų ir oro laivynų pajėgos.

Francuzijos ginkluotų karių esama 1,000,000; Britanijos 600,000; Lenkijos 500,000; Vokietijos 1,750,000; Italijos 950,000; Rumunijos 275,000; Turkijos 800,000; Vengrijos 200,000, ir tt.

Green kaltina Lewisą

NEW YORK, N. Y., rugp. 15. — William Green, Amerikos Darbo Federacijos prezidentas, kalbėdamas New Yorko valstijos Darbo Federacijos konvencijai pareiškė, kad Lewis, ir tik Lewis, esąs kaltas dėl organizuotų Amerikos darbininkų susiskaldymo. Lewis neleidžia A.D.F. ir C.I.O. susitaikyti.

Pirm Greeno kalbėjo New Yorko mēras La Guardia. Jis akcentavo, kad darbininkų vienybė būtų naudinga ne tik patiems darbininkams, bet ir visai šaliai.

LENKIJA NUGINČIJA ŽINIAS APIE KOMPROMISĄ SU VOKIETIJA

VARŠUVA, Lenkija, rugp. 15. — Lenkijos vyriausybė išleido oficialų pareiškimą. Pareiškimas nuginčia girdus, buk Tautų Sąjungos komisierius Dancige, Dr. Burckhardt, įteikęs Hitleriui pasiūlymus taikytis su Lenkija, kuriuos užgry- res Lenkijos užsienių reikalų ministeris Beck.

Berlyne plinta girdai, kad galima laukti staigių įvykių Lenkijos ginče su Vokietija dėl Dancigo.

Valdžia nupirko privačios elektros kompanijos turtą

NEW YORK, N. Y., rugp. 15. — Tennessee Valley Authority ir miestai Tennessee Valley srity nupirko Common-wealth & Southern Corporation turtą už \$78,425,095. Ši korporacija kontroliavo elektros įmones. Dabar tas įmones kontroliuos federalinės valdžios ir municipalitetų atstovai.

Slėpė žinią 6 mėnesius

MADRIDAS, Ispanija, rugp. 15. — Šiomis dienomis paskelbta, kad kovo 7 dieną, Ispanijos civiliniam karui baigiantis, lojalistų batarejos uoste Cartagena paskandino generolo Franco laivą, kuris gabeno 2,000 kareivių. Kartu su laivu žuvo ir kareiviai. Žinia buvo slėpiama šešis mėnesius.

Anglijoj neužtenka maisto atsargai

LONDONAS, Anglija, rugp. 15. — Sir Herbert Matthews, buvęs Pasaulinio karo laikais Britanijos maisto ministerijos narys, kalbėdamas pereitą pirmadienį pareiškė, kad dabartiniu laiku Anglija turi mažiau maisto atsargoje, negu 1914 metais, kai Pasaulinis karas prasidėjo.

Illinois turės rekordinį kukuruzos derlių

SPRINGFIELD, Ill., rugp. 15. — Apskaičiuojama, kad šįmet Illinois kornų derlius sieks vidutiniai 48 bušelius iš akro. Tai bus rekordinis derlius. Vi-sas kukuruzos derlius, tikimasi, duos Illinois valstijoje 388-464,000 bušelius kornų.

Tiria filmų pramonę

LOS ANGELES, Cal., rugp. 15. — Federalinės valdžios atstovai antradienį pradėjo tyrinėti vieną stambiausių Jungt. Valstijų pramonių — filmų pramonę.

Bus žiurima, ar yra pagrįsti girdai apie graftą filmų pramonėje, apie taksų sukimą ir apie nusikaltimus Shermano įstatymui, kuris buvo išleistas kovai su trustais.

Iš Lietuvos

KAUNAS. — Išleisus pavardžių keitimo įstatymą per penkių mėnesių laiką jau atitaisyta apie 2,000 ir pakeista 150 pavardžių. Dar per 2,000 prašymų pavardes pakeisti ir atitaisyti tebėra neišspręsta. Anksčiau per metus tebedavo pakeičiama vos keletą pavardžių. Daugiausia atitaiso ir keičia savo pavardes jaunimas. Nuo miesto neatsilieka ir sodžius, kur taip pat atsiranda nemaža žmonių, norinčių pakeisti savo pavardes arba jas atitaisyti. Pavardes keičia ir atitaiso ne tikint inteligentai, bet ir ukininkai ir darbininkai.

KAUNAS. — Liepos 27 d. per Rygą atvyko į Kauną žymus anglų visuomenės veikėjas, didelis Lietuvos bičiulis, ats. gen. A. Burtas. Jis taip pat yra didelis skautų veikėjas. Lietuvoje gen. A. Burtas jau lankosi penktą kartą. 1919 m. jis čia lankėsi kaip anglų misijos dalyvis Pabaltijo valstybėms. 1928 m. buvo atvykęs kaip svečias. 1933 m. lankėsi mūsų pajūryje su 650 anglų skautų vadų ir vadžių. 1936 m. liepos 24 d. buvo atvykęs į Kauną ir Lietuvoje išbuvo 10 dienų.

New Yorko parodai stinga \$3,000,000

NEW YORK, N. Y., rugp. 15. — New Yorko pasaulinės parodos administracija paskelbė, kad jai stinga \$3,000,000 butiniausioms išlaidoms padengti.

Atėmė iš banko pasiuntinio \$70,000

LONG BEACH, N. Y., rugp. 15. — Penki piktdariai, vienas jų ginkluotas kulkosvodydžiu, antradienį šio vasaros kurorto gatvėje atėmė iš banko pasiuntinio \$70,000. Piktdariai pabėgo. Policija ieško jų.

Rugpjūčio Mėn.

Naujienų raštinė sekma-dieniais BUS UŽDARYTA Atidaryta kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro.

Šeštadieniais nuo 8 ryto iki 4 val. po pietų.

NAUJIEŲ ADM.

TRIŲ CICERO PARAPIJONŲ PASIKALBĖJIMAS

Lietuviai Ir Airiai

Petras — Labą vakarą, Jokubai.
Jokubas — Labą, labą, mano mieli draugai. Prašau sėdėti.

Petras — Ačiu, bet mūsų nesava pavargę, mat, netoli tešėja.

Jokubas — Na, sakykita, ką naujo žinota. Senai jau besimatėva.

Petras — Mūsų užėjova pas tave, Jokubai, pasikalbėti vienu labai svarbiu klausimu.

Jokubas — Na, tai labai gerai, pradėkita, statykita tą pačią klausimą, bandysime jį išti.

Petras — Dalykas štai kame. Aš skaičiau "Drauge" liepos 5, 1939 metais, kad Lietuvai dar truksta romiškų kunigų.

Jokubas — Labai gerai. Klokiti tą numerį čia ant stalo.

Petras — Jonai, tu paskaityk, aš palikau namie savo akuliorius ir negaliu gerai matyti.

Jonas — Gerai, aš paskaitysiu. Štai, ot, rašo: "Reikia Daugiau Kunigų". Čia "Draugas" paduoda ištrauką iš Lietuvos "Saltinio".

"Saltinis" savo 24 nr. davė trumpą palyginimą, kiek yra katalikų kunigų Airijoje ir kiek Lietuvoje.

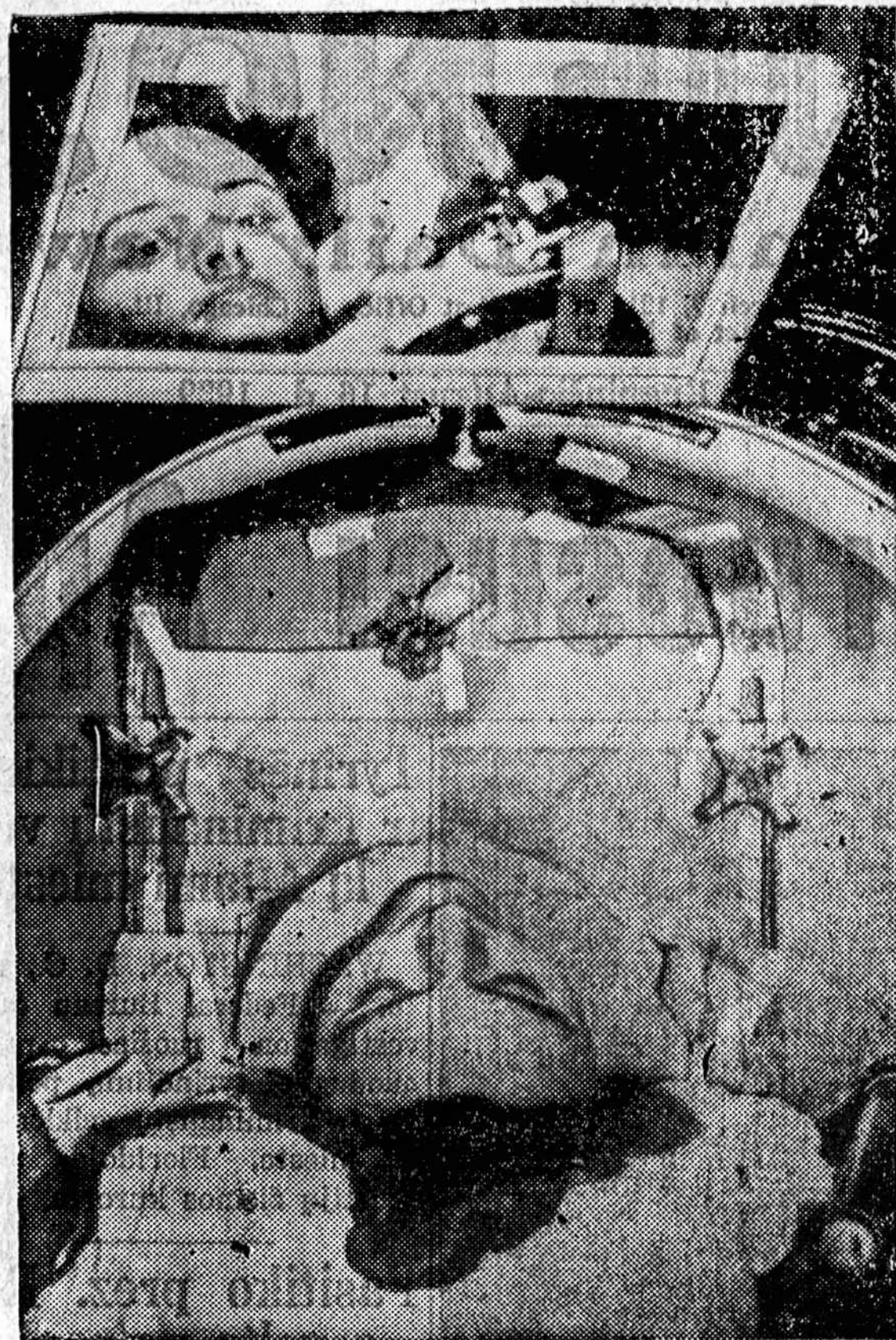
"Airijoje iš trijų milijonų gyventojų yra 18,416 pasauliečių ir vienuolių kunigų. Jie savo gausingumu pralenkia mokytojus ir tarnaujantius kariuomenėje. Airijos kunigai daug neveikia dorindami kraštą. Jie veikia

dirba įvairiose srityse ir visų yra gerbiama. Ten retas dalykas yra vagystė, apgavimai, plėšimai. Bet užtat jų bažnyčios pilnos.

"Lietuvoje iš pusrčio milijono gyventojų yra tik apie tūkstantis kunigų ir visai nedaug kunigų-vienuolių. Lietuva turi vos pusmilijoniu mažiau gyventojų negu Airija, bet Lietuvoje 18 kartų mažiau kunigų, negu tame krašte."

Petras — Na, ką tu manai, Jokubai, ar yra trukumas romiškų kunigų Lietuvoje?

Jokubas — Ar truksta Lietuvoje Romos katalikų bažnyčios kunigų? Į tavo klausimą galima atsakyti visai nedvejodami, kad netruksta. Kiek yra žinoma, dabartinės Lietuvos ribose randasi apie 750 romiškų parapijų. Kiekvienoje parapijoje randasi po du arba tris kunigus. Taigi išrodo, kad Lietuvoje dabartiniu laiku yra apie 2,000 kunigų, o ne 1,000, kaip "Draugas" rašo. Sulig Lietuvos statistika, gyventojų joje yra dabar nepilnai pusrčio milijono. Iš to skaitliaus reikia atimti 250,000 žydų, ir apie 200,000 įvairių protestonų, kurie nieko bendro nenori turėti su romiška bažnyčia. Todėl dėl pasilikusių vieno milijono ir apie aštuonių šimtų tūkstančių pilnai užtenka 2,000 kunigų. Kiekvienam romiškam kunigui išeina po 900 gyvybių. Į tą skaitinį įeina visi, ir seni, ir veikia dorindami kraštą. Jie

NAUJIENŲ-ACME Photograph
BIG SPRINGS, TEX. —

Dorothy Dublin, kuri turi gulėti "geležiniuose plaučiuose" (ji yra vaikų paralyžiaus auka), rengiasi išeiti už Horace Garrett. Pastarojo paveikslas yra po kairei.

Prie to, reikia atminti, juk Lietuvos žmonės nėra tokie jau silpnapročiai, kad juos reikėtų kaip galvijus ganyti. Todėl ir kunigų dabartinio skaitliaus pilnai pakanka.

Jonas — Bet palauk, Jokubai, dar tu neviską mudom atsakei apie tą klausimą. Aš prašau paaiškinti apie tai, ką tie airiai kunigai nuveikė dorindami savo Airiją? Ar jie labai dori yra, nors ir 18,416 kunigų užlaiko?

Jokubas. — Mano mielas Jonai. Į tokį klausimą nėra jau taip lengva atsakyti. Dorybė yra tokis neapčiuopiamas klausimas, kurio negalima nei tam tikra mera numeruoti, nei svarstykle nusverti. Kas vienoje šalyje yra laikoma doru ir leistinu dalyku ką nors daryti, tai kitoje šalyje tas pats dalykas yra laikomas nedoru ir nepriimtiniu. Paimkime persikiras. Čia pas mus Amerikoje tas yra labai paprastas dalykas ir nėra visai laikomas už nedorą dalyką. O pavyzdin Lietuvoje tai persikrų visai negalima legaliskai gauti, nors ir kažin kaip didžiai dvi skirtingos lyties ypotos nesutiktų. Todėl ir tas Lietuvos kunigų leidžiamas laikraštis "Saltinis" visai nepamėnė nei vieno fakto, ką ta romiškų kunigų armija gero padaro Airijai. Taip kalbėti ir taip sakyti gali bėle vieną menką išsilavinimo bobelę. Toks pasakymas nieko nereiškia, nes jis nieko nepasako.

Dabar kas link to, ar airiai yra daug doresni už lietuvius, nors jie ir turi suvirš 18,000 kunigų? Lietuvių priežodis sako, obulius netoli tekrinta nuo obelės.

Kiek tos krikščioniškos dorybės prisilaiko airiai, tai nereikia mums eiti nei į Airiją, užtenka pažvelgti tik į airius atvažiavusius čia į Ameriką. Pavyzdin pažūrėkime kaip airiai laikosi tos Kristaus doros ir artimo meilės čia Chicagoje. Visi žinome, kad Chicago miestas valdo airiai. Na, o juk judu gerai žinota, kad visi airiai yra Romos katalikai. Sulig "Draugo" logika, tai Chicago miestas turėtų būti valdomas labai pavyzdinčiai, labai teisingai, ir labai dori. Na, o ar taip yra? Ar judu galima man nurodyti bent vieną pavyzdį tos Kristaus doros, kurios tie airiai katalikai laikosi, pildo ir vykina gyvenimam?

Tie visi airiai, kurie užlaiko tiek daug romiškų kunigų ir kuriuos "Saltinis" stato pavyzdin lietuviams, yra taip toli nuo tos Kristaus doros, kaip

žemė nuo saulės. Štai keletas faktų. Juk judu dar pamenaite, kaip tie airiai, romiškų kunigų doros išmokinti, pasitiko čion atvykstančius lietuvius, lenkus, rusus ir kitų tautybių žmones nesuprantančius anglų kalbos. Jie taip gerai pildė Kristaus įsakymą mylėti savo

artimą, kaip save, kad jie užsiundydavo savo vaikus mėti tik akmenimis ir purvais kiekvieną vadinamą "grinorių" atcivį, kurį tik pamatydavo. Yra būvę atsitikimų, kad tų šventų airių, tų romiškų kunigų doros išmokyti vaikai net užpuolė namus, kur ateiviai apsi-

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0727

Dykai koplyčios visose Chicago dalyse

Klauskite mūsų Lietuvių radio programų Antradienio ir Seštadienio vakarais 7 val. vakaro iš W. H. I. P. stoties (1480 K.) — Pranešėjas P. SALTIMERAS.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI
Chicago,
Cicero
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos

Ambulance
Patarnavimas
dieną ir naktį.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOJE MIESTO
DALYSE

J. LIULEVIČIUS

4348 S. California Avenue Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS

3354 So. Halsted Street YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street Yards 0782

S. P. MAZEIKA

3319 Lituanica Avenue Yards 1139

LACHAWICZ IR SUNUS

2314 West 23rd Place Phone Canal 2515

SKYRIUS: 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

ALBERT V. PETKUS

4704 So. Western Ave. Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 Lituanica Avenue Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS

6834 So. Western Ave. Phone Grovehill 0142

1410 South 49th Court Cicero Phone Cicero 2109

gyvendavo, daužydavo langus, laužydavo tvoras ir kitokių skriaudų pridarydavo lietuviams ir kitų tautybių žmonėms.

O kiek paniekinimų, įžeidimų lietuviai turėjo pakelti darbe, tai būtų sunku didžiausioje knygoje viską aprašyti. O tą vis atlikdavo airiai, tie romiškų kunigų Kristaus doros išmokytai, o dabar "Draugo" statomi mums už pavyzdį.

(Bus daugiau)

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS

Mano 20 metų praktika įmanoma jus garantavimas.

Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akų įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, migrenos, akių apimimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodancia mažiausias klaidas. Specialie atvyko atkreipiami į mokytojų vaikus. Kiekviena akys atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj tiktai pagal susitarimą. Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirmą.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829

Pritaiko Akinus
Kreivas Akis
Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 West 35th Street
kampas Halsted St.

Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

Mrs. A. K. JARUSZ

Physical Therapy
and Midwife
Panedėly, Utarn. ir
Seredoj
6630 S. Western av.
Tel. Hemlock 0252
Kettergese, Pėtny-
dij, Subatoj ir
Nedėlioj
Central Avenue,
Beverly Shores,
Indiana
Tel. Mich. City
2799-R3

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų
Draugijos Nariai

Ofiso Tel. Yards 5921

DR. BERTASH

756 West 35th St.

Cor. of 35th and Halsted Sts.

Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.

Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1-3 ir 7-8

Seredomis ir nedėl. pagal sutartį.

Rez. 6631 So. California Avenue

Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036.

Residence Tel. BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 ARCHER AVENUE

Ofiso valandos:

nuo 2-4 ir nuo 6-8 val. vakaro

8939 SOUTH CLAREMONT AVE.

Valandos—9—10 A. M.

Nedėlioj pagal sutartį.

Cor. Damen. Hemlock 6699

Dr. F. Pulsucki Le Van

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Valandos kasdien 2-4 ir 6-9 vak.

1957 W. Garfield Blvd.

Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.

West Town State Bank Bldg.

2400 WEST MADISON STREET

Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.

Telefonas SEELEY 7330.

Namų telefonas Brunswick 4597

Tel. Yards 3146

VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9

Sventadieniais: 11 iki 12

Dr. V. A. Šimkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

ir Akinus Pritaiko

3343 S. HALSTED ST.

Office and Res. Phone Calumet 7472

Office Hours: 2-4 p. m. 7-8:30 p. m.

DR. ST. NAIKELIS

Physician and Surgeon

3261 So. Halsted Street

Dr. V. E. SIEDLINSKI

DENTISTAS

Pirm., Trečiadienį, Seštadienį

4631 So. Ashland Ave.

Tel. Yards 0994.

Antradi., Ketvirtadi., Penktadienį

4143 So. Archer Ave.

Tel. Lafayette 3650

DR. STRIKOL'IS

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.

Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8

vak. Nedėlioj pagal susitarimą.

Ofiso Tel.: YARDS 4787

Namų Tel.: Prospect 1939

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47 Street

Tel. Yards 2246

Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro.

Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2808 West 63rd St.

VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9

vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Doktorai

Dr. Margeris

3325 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 po pietų

ir nuo 6 iki 8 vakaro.

Sventadieniais tik susitarus.

Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 4339

Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Moterų ir vaikų ligų gydytoja

6900 So. Halsted St.

Valandos—1-4 po pietų, 7-8 vak.

šėkryrus sereodomis ir subatomis

KITATAUCIAI

DR. HERZMAN

IS RUSIJOS

Gerali Lietuvos žinomas per 38

metus kaip patyręs gydytojas chi-

urgas ir akušeris.

Gydo staigias ir chroniškas ligas

vyrų, moterų ir vaikų pagal nau-

jausius metodus X-Ray ir kitokius

elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija

1034 W. 18th St., netoli Morgan St.

Valandos nuo 10-12 pietų ir

nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną

dieną, išskyrus seštadienio vakarą

ir nedėliomis.

Tel. CANAL 3110

Residencijos telefonai:

Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

OFISAS

4729 So. Ashland Ave.

2-ros lubos

CHICAGO, ILL.

OFISO VALANDOS:

Nuo 10-12 val. ryto; nuo 2 iki 4

val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val.

vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12

valandai diena.

Phone MIDWAY 2880.

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.

Ofiso valandos:

Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po

pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12

Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas—12

Lietuvos Padangėje

KLAIPĖDOS LIETUVIAI BE MOKYKLŲ

Latvių Spaudos Balsas

Jau kuris laikas nusiskundžiame, kad lietuvių padėtis Klaipėdos krašte yra bloga. Nėra mokyklų, nėra organizacijų. Dabar šiuo klausimu rašo ir specialus latvių "Rīts" (VIII. 1) korespondentas, kuris padėti vaizduoja taip: "O Gyventojai? Jeigu atmesime keletą tukst. lietuvių ir keletą tukstančių žydų, kurie, Klaipėdos kraštą prijungus prie Vokietijos, išsikėlė į Lietuvą, gyventojų (apie 150,000) sudėtis iš esmės nepasikeitė. Apskritai kalbant, žymi gyventojų dalis buvo ir yra lietuviai. Likusieji yra vokiečiai, per mišrias vedybas ar kitokias budais suvokietiję lietuviai. Nors nacionalsocializmo idėjų įtaka ir jaučiama visame Klaipėdos krašte, tie lietuviai, kurie savo kilmę, kraują ir gimtąją kalbą galima laikyti lietuviškus, vis dar yra jaučiami Klaipėdos krašto gyvenime.

Reikia pažymėti, kad vokiečių įstaigos, kurios dar nėra jokio gyventojų surašymo darbus, rodos, turėtų remtis lietuvių statistikos duomenimis apie gyventojų skaičių. Bet jos elgiasi taip, tarytum krašte lietuvių gyventojų visai nebūtų. Žinoma, tuos lietuvius, kurie yra gimę Lietuvoje

ir Klaipėdos kraštą atvykę kaip laukų ar kurių kitų žmonių darbininkai, vokiečių įstaigos laiko lietuvių mažuma. O tuos, kurie Klaipėdos krašte gyvena nuo senesnių laikų, vokiečiai mažuma nelaiko, — jie esą vokiečiai. Vokiečiais jie, rodos, laiko visus, net tuomet, kai jie namie kalba lietuviškai ir vokiškai visai nemoka. Tą patį galima pasakyti ir apie kuršius.

Net jeigu ir visų tų neskaityti, krašte yra keletas deščių tukstančių lietuvių, daugiausia ūkininkų, amatininkų ir žmonių darbininkų, kurie čia gyvena ir dirba. Tačiau į akis krenta tai, kad šiems tukstantiems Klaipėdos krašto lietuvių nebėra nė vienos pradžios mokyklos, nė vienos vidurinės mokyklos, nė vienos gimnazijos ar kurios kitos mokyimo įstaigos. Lietuvių Vytauto Didžiojo gimnazija Klaipėdoje turėjo daugiau kaip 300 mokinių, lietuvių gimnazijose šilutėje ir Pagėgiuose buvo toks pat mokinių skaičius. Privatinėse ir valstybinėse lietuvių pradžios mokyklose buvo tukstanti mokinių. Vienoj tik Donelaičio mokykloje Klaipėdoje buvo daugiau kaip 900. Lietuvių vaikų darželiuose taip pat būna visos tos mokyklos yra užda-

Thelma Ristvedt, slaugė, kuri tikrai herojiškai gelbėjo "City of San Francisco" traukinio katastrofos aukas, nors ir pati buvo sužeista.

rytos... Apie visas šias lietuvių mokyimo įstaigas, kuriose buvo tukstanti mokinių ir šimtai mokytojų, dabar nieko nebegirdėti, nors praėjo maždaug 4 mėnesiai po Klaipėdos krašto prijungimo prie Vokietijos ir visos gyvenimas įėjo į normalias vėžes. Lietuvių visuomenės vadai ir delegacijos jau daug kartų lankėsi oficialiose įstaigose ir pas administracijos šefą Gumbinę bei nacionalsocialistų vadą Kochą Karaliaučiuje, bet viskas veltui... Tuo tarpu tukstanti lietuvių neturi savo mokyklų...

Kitais atžvilgiais, kultūrinis lietuvių gyvenimas Klaipėdos krašte taip pat yra pasikeitęs. Kultūrinė draugija "Aukuras", kuri turėjo keletą bibliotekų ir vieną muziejų, uždaryta. Prieš kiek laiko, nieko iš anksto nepranešę, vokiečiai dalį muziejaus eksponatų (dalis jų lietuvių kuršių praeitį) sukrovė į sunkveživius ir išvežė nežinoma kryptim. Dar šiandien nepasisekė išaiškinti, kur išvežti muziejaus eksponatai. Kai draugijos valdyba kreipėsi į Vokietijos komisarą, šis atsakė, kad Gestapo padaręs kratę; jis pranešė, kur išvežti muziejaus eksponatai ir kas už tai atsakingas.

Seniau lietuviai Klaipėdoje turėjo tris dienraščius ir keletą savaitraščių bei mėnesinių žurnalų. Dabar nė vienas iš laikraščių nebeišina, o naujų dar nepradėta leisti... Lietuvių laikraščių iš Kauno Klaipėdos kioskuose negalima gauti."

Laikraštis pabaigoje dar pastebi, kad ryšium su Neumano ir Bertulaičio pasitraukimu padėtis gali pasikeisti.

Nereikia nė pastebėti, kad šis pašalinis stebėtojas lietuvių padėti Klaipėdos krašte iš esmės yra teisingai atvaizdavęs. Prie pareiktų vilčių galima būtų taip pat prisidėti. Sunku įsivaizduoti, kad nacionaliniu pagrindu besitvarkanti Vokietija galėtų taip ignoruoti mūsų tautiečių reikalus! Netolimas laikas turės parodyti, ar ši akivaizdi skriauda daroma tik vietos administratorių, kurie savo savaip suprantamą uolumu norėjo kam nors įsisteigti, ar Vokietijos autoritetai taip pat į ją pro pirštus žiūri. Dviejų minėtų žmonių pašalinimas lyg ir leistų manyti, kad Vokietijos vadovai tokios padėties Klaipėdos krašte nenorės toleruoti.

Šuo brangesnis už vaiką

KĖDAINIAI. — Bevaikštant Nevėžio upės krantais teko išgirsti šunies lojimą ir mažo vaiko riksmą. Po to pasigirdo moteriškų balsų gincas. Gincų objektu buvo tulos poniutės šuo ir mažas vaikutis. Moteriškė, pasakojo, kad jai beinant su savo vaikučiais per krumus, staiga iš krūmų iššoko didelis šuo ir lodamas puolė vaiką. Vaiką išsigandęs pradėjo verkėti. Patarus savininkei neleisti palaido šunies, ponija pradėjo gincytis, kad jos šuniui esanti reikalinga laisvė ir nemananti jo rišti, o pagaliau jai šuo esąs brangesnis negu kieno nors vaikas.

"KALBA KAS TAI-LINIJA UŽIMTA"

KADA laikas brangus, reikalinga sau atskiras telefonas įsitaityti. Tada žinosite, kad niekas kitas neužima ir galėsite skubiam reikalui naudotis. O kada kas kitas jus pašauks, jo niekas nesutrukdys ir neatgrąšys savo veiklos ženklo—kada "Kalba kas tai"—jūsų liniją užimta.

Net ir tada, kada norėsite kalbėti ir neskubiu reikalu, visuomet įvertinsite extra smagumą ir atskiros linijos privatumą. Priedinės išaidos mažos, o norint šia progą pasinaudoti, tik pašaukite Telephone Business Office.

Chicagoj šaukite OFFICIAL 9100

ILLINOIS BELL TELEPHONE COMPANY

Spausdinam

PLAKATUS, BILIETUS
BIZNIO KORTELES
DR-MS ATVIRUKUS
KONSTITUCIJAS IR
DAROME VISOKIUS
SPAUDOS DARBUS

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. Canal 8500

ŽIURĖK!...

GALIMA PASIDĖTI PINIGUS
ANT GERŲ NUOŠIMČIŲ

SKOLINAM PINIGUS ANT
PIRMŲ MORGICIŲ

BETO kiekvieno indėlis yra
apdrausta iki \$5000.00 - - -

LITHUANIAN BUILDING, LOAN & SAVINGS ASS'N

NAUJIENŲ SPULKA

1739 So. Halsted Street

Tel. CANal 8500

Atdara kasdien nuo 8 v. iki 8 v.

Turtas virš - - - \$3,500,000.00
Atsargos kapitalas - \$250,000.00

Dabar mokam 3½% už padėtus pinigus. Duodam paskolas ant namų 1 iki 20 mt.

STANDARD
FEDERAL
SAVINGS

and
LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO

4192 ARCHER AVENUE
SAVINGS FEDERALLY
INSURED
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

NAMŲ STATYMO
KONTRAKTORIUS
REAL ESTATE
Insurance and Loans

Statau visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visoki taisyms darbą be jokio cash įmokėjimo ant lengvų mėnesinių išmokėjimų (išgauti geriausią atlyginimą iš Fire Insurance Company dėl taisyms apdegusių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie

JOHN PAKEL

6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

ŠTAI JUMS PROGA

"Naujoji Gadyne"—Vienas Doleris Metams

DEVYNI METAI kaip leidžiamas populerus savaitraštis "Naujoji Gadyne". Dabar nutarta leisti du kartu į savaitę. Tuo tikslu mūsų bendrovės direkcija paskelbia vąj ir tikisi gauti 1,000 naujų skaitytojų. "NAUJOSIOS GADYNĖS" reguliari kaina 2 doleriai metams. Bet dabar, ruošiantis prie du kart savaitinio laikraščio, naujiems skaitytojams toji kaina ant pusės nukertama—už vieną dolerį metams.

VIENAS DOLERIS metams už savaitinį aštuonių puslapių laikraštį—pirmas tos rūšies bandymas Amerikos lietuvių spaudos istorijoje.

NAUDOKITĖS tuo mūsų pasiūlymu šiandien ir rytoj; nelaukit ir neatidėliokit, nes terminas gauti "Naująją Gadyne" už vieną dolerį metams yra trumpas ir nebus prailgintas.

PRIEŠINGAI, mūsų bendrovės direkcija rezervuojasi teisę savo pasiūlymą atšaukti, kaip greitai ji matys reikalą tauti daryti.

RAŠYDAMI MUMS kartu įdėkite vieną dolerį—jūs gausit populerų 8 puslapių laikraštį. Adresuokite taip:

NAUJOJI GADYNĖ
220 Leonard Street Brooklyn, N. Y.

EGG \$6.00
NUT \$8.00
BIG LUMP \$6.00
MINE RUN \$5.75
SCREENINGS \$5.00
PIRKIT DABAR! — ŠAUKITE
DIENA IR NAKTĮ. Pristatymas
Mieste ir Priemiesčiuose.
Tel. ARDMORE 6975

Victor Bagdonas

LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING

Perkraustom formius, pianus ir visokius rankadus bei storius vežam į farmas ir kitas vietas. Zema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taisome namų ir visų miesto dalis.

3406 So. Halsted St.
Šaukit Tel. YARDS 3408

Sophie Barcus

RYTINE RADIO
VALANDA

— iš stoties —

W.G.E.S.

Kasdien nuo 8:30 v. ryto iki 9:15 vakaro.

Išgirsit vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

INSURANCE

(APDRAUDA)

- PILNA APDRAUDA AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDA NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDA RAKANDŲ.
- APDRAUDA NUO VAGIŲ.
- APDRAUDA LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurie randasi ta-vernai nuo Public Liabilities.

NAUJIENŲ

Raštinėje per
A. RYPKEVICIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras
iki 8 val. Sekmadieniais —
nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

NAUJA MADŲ KNYGA

KAINA 10 CENTŲ

Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siųskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.
Vardas.....
Adresas.....
Miestas.....
Valstija.....

NAUJENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant
sekmadienius. Leidžia Naujienų
Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėtą:	
Viena kopija	3c
Savaitė	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje, paštu:	
(Atpiginta)	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Piguus reikia siųsti pašto Money	
Orderiu kartu su užsakymu.	

TAI, VADINASI, BUVO APGAVINGAS MANIEVRAS

Apie Am. Jaunimo Kongreso priimtą principų pareiškimą ("Creed"), kuriame pasmerkiama visos diktatūros, ir tu diktatūrą įvardinamą rezoliucijoje, A. Bimba šitaip aiškina "Laisvėje":

"Kongresas nepriėmė jokio pataisymo prie jokio 'Creed'. Įvardinimai diktatūrų buvo priimti visai atskirame pareiškime, nieko bendro neturint su 'Creed'."

Jeigu taip, tai Bimba pilnai patvirtina tą "Naujienose" išreiktą nuomonę, kad minėtojo Jaunimo Kongreso inžinieriai pavartojo apgavimą manievrą publikai akis apdumti.

Iš tiesų. Jeigu tas antras Kongreso pareiškimas su diktatūrą įvardinimu nebuvo pataisa (papildymas arba paaiškinimas) prie pirmojo pareiškimo ("Creed"), tai koks buvo jo tikslas? Abiejuose pareiškimuose eina kalba apie tą patį dalyką — apie diktatūrą; todėl Bimbos pasaka, kad tuodu pareiškimai "neturi nieko bendro" su kiti, yra tuščia. Čionai paduosime žodžius iš vieno ir iš antro jų pareiškimų, ir tegu sprendžia patys skaitytojai.

Ilgėsniame bendrame Jaunimo Kongreso pareiškime, kuris yra pavadintas "Creed For American Youth" (Amerikos Jaunimo Tikėjimas), parafoje apie diktatūras skaitome:

"...and I will oppose all undemocratic tendencies and all forms of dictatorship" (ir aš priešinsiesiu visiems nedemokratinėms kryptims ir visų formų diktatūroms).

O trumpesniame pareiškime apie diktatūras Kongresas pasisakė, kad jįsi priešingas (opposed) —

"to all forms of dictatorship, regardless of whether they be communist, fascist, nazi or any other type" (visų formų diktatūroms, visviena ar jos būtų komunistinės, fašistinės, naciškos arba kitokios rūšies).

Kiekvienam aišku, kad antiras pareiškimas paaiškina sakinį apie diktatūras pirmame pareiškime. Pirmame pareiškime yra išreiktas priešingumas visoms diktatūroms bendrai. Bet kadangi spaudoje buvo daug priekaištų Kongreso vadams, kad jie yra vienpusiški, kad jie visuomet smerkia tik tai fašistų ir nacių diktatūras, o Rusijos komunistų diktatūrą toleruoja arba net giria, tai jaunimo tarpe kilo reikalavimai, kad būtų nurodyta, kokios yra tos diktatūros. Rezultate buvo priimtas antras pareiškimas, kuriame yra įvardintos trys vyriausios šandie gyvųjų diktatūros: komunistų, fašistų ir nacių.

Tai gi nėra jokios abejonės, kad šitas antras, trumpasis pareiškimas savo turiniu yra tiksliai priedas prie "Creed". Kitaip jįsi neturėtų jokios prasmės ir būtų buvęs visai bereikalingas. Nes kam gi reikėtų apie tą patį dalyką kalbėti dviejuose atskiruose nutarimuose ir beveik tais pačiais žodžiais?

Be to komunistai bando padaryti šmugelį. Jiems baisiai skaudu, kad kongresas, kuriame Stalino vyruklai iki šiol vaidino kuone vadovaujančią rolę, buvo priverstas pasmerkti visas diktatūras ir paminėti komunistų diktatūrą kartu su fašistų ir nacių diktatūromis. Tai gi ta diktatūrą įvardinimą jie nori visai atskirti nuo bendrojo Kongreso pareiškimo ("Creed") ir paslėpti.

Stalinų linijos laikymasis ir anglišką "Tiesos" priedo redaktorius, J. Ormanas, ta

Lietuvoje darbininkų pritrūksta

Lietuvos gyventojų prieauglio problema seniau. — Pramonės besivystymas. — Ukiuose pradeda pasireikšti darbininkų trūkumas. — Kodėl valstiečiai bėga į miestus? — Miesto darbininkai yra geriau aprūpinti. — Kooperacijos ratelių reikšmė.

(Musų specialaus korespondento Lietuvoje)

(Tęsinys)

Iki 5 ha viso darbo rankų yra 116,263, šimtui ha dirbamos žemės darbininkų tenka 81.5 iš jų šeimos narių 83.7, samdinių — 2.2.

Nuo 5—10 ha viso darbo rankų yra 220,567, šimtui ha dirbamos žemės darbininkų tenka 40, iš jų šeimos narių 41.9 samdinių — 1.5.

Nuo 10—20 ha viso darbo rankų yra 324,403, šimtui ha dirbamos žemės darbininkų tenka 25.5, iš jų šeimos narių 28.2, samdinių — 2.7.

Nuo 20—50 ha viso darbo rankų yra 263,588, šimtui ha dirbamos žemės darbininkų tenka 14, iš jų šeimos narių 19, samdinių — 5.

Nuo 50—100 viso darbo rankų yra 44,884, šimtui ha dirbamos žemės darbininkų tenka 5.95, iš jų šeimos narių 13.63, samdinių — 6.68.

Nuo 100—200 ha viso darbo rankų yra 14,343, šimtui ha dirbamos žemės darbininkų tenka 2.1, iš jų šeimos narių 10.3, samdinių 8.97.

Virš 200 ha viso darbo rankų yra 7,226, šimtui ha dirbamos žemės darbininkų tenka 0.66, iš jų šeimos narių 9.63, samdinių — 8.97.

Tai labai įdomūs skaitmenys! Iš jų matyti, kad iki 10 ha veik visi ukiai apsieina be samdomų darbininkų ir tik jau tie, kurie daugiau turi dirbamos žemės, samdo darbininkus.

O tokių ūkių, kurie turi iki dvidešimties ha žemės Lietuvoje yra daugiau kaip pusė visos Lietuvos ūkininkijos.

Tai drąsiai galime tvirtinti, kad visa 75% visos Lietuvos ūkininkijos gyvena tokiose pat sąlygose, kaip ir darbininkai! Tie patys statistikos duomenys sako, kad iki 15 ha turinčių žemės ūkių daugiau, kaip vieną milijoną gyventojų, kas sudaro viso du trečdaliu visų žemės ūkių gyventojų!

Juose iš savo ūkio produkcijos vienam žmogui tenka: apie 270 kg. duoninių javų, 850 kg. bulvių, 12 kg. linų, viena melžama karvė tenka 3.5 žmonių, ir viena kiaulė dviems žmonėms.

Tai armija, kuri jokių išteklių neturi, bet tik gali pramisti ir pasiredyti! Šitie skaičiai labai ryškiai sako, kad Lietuva, tai tikrai darbo žmonių kraštas, kuriems visais atvejais pakelti tik su demokratiškais socialistais. Tai žmonės, kurie kad ir turi šiokią tokią nuosavybę, bet toji jų nuosavybė jų reikiamai nešildo ir yos suteikia tik išlikimą. Tai kooperatinis judėjimas turi įleisti giliausias šakas, kur socialistai puikiai išpuola dirva. O kartu visa tai sako, kad visokių bandymai Lietuvoje įgyvendinti fašizmą, negali turėti jokio pasisekimo!

Zymiai gi didesnieji ukiai norėdami apsiginti pasireiškusi Lietuvoje darbininkų bado jau tos padėties verčiami yra motorizuotis, o kadangi jie negali pajėgti įsigyti visų motorizuo-

antrąjį pareiškimą su diktatūrų įvardinimu neišspausdino kartu su "Creed", bet tiksliai paminėjo jį Kongreso aprašyme ir padavė ištrauką.

Tačiau šiais nedorais manievais komunistai nieko nedaro. Faktas vistiek pasilieka faktų, kad Am. Jaunimo Kongresas pasmerkę komunistų diktatūrą lygiai taip pat, kaip ir fašistines diktatūras.

tų darbo įrankių, tai jų padėtis verčia burti savo pajėgas ir bendrai naudotis tais darbo motorizuotais įrankiais, kitaip tariant, visame taikyti kooperacijos pradus. juos taikinti ne tik savo gaminių prekybai, bet ir darbo įrankiams.

Jau tais keliais ir einama. Lietuvoje kuriasi kooperacijos rateliai bendram darbo įrankių naudojimui. Kokia te nalis nebūtų Lietuvoje vyriausybė, iš kokių ji politinių srovių susidėtų, bet ir ji kaime turi taikinti kooperacijos pradus, nes kitaip žemės ūkio pakėlimas yra visai neįmanomas.

Jei būtų leista kaime privatiems asmenims aprūpinti motorizuotais darbo įrankiais smulkiają ūkininkiją, toji ūkininkija tik dar didesniame skurde atsидurtų, nes tie privati asmenys ūkininkus dar tik labiau išnaudotų ir didesni skurdą kaime pasėtų.

O juk vyriausybė turi būti užinteresuota, kad toji ūkininkija būtų finansinai pajėgesnė ir kartu rinkai duotų kaip galima daugiau savo darbo vaisių, nes kitaip žemės ūkio produktų eksportas mažėtų ir valstybės finansai tuo pačiu atsидurtų sunkioje padėtyje, nes žemės ūkio produktų eksportas, tai Lietuvos tikras auksas.

Tai gi, staiga pasireiškusi Lietuvos ūkininkijoje darbo rankų stoka iškelia visai naujas problemas, kurios veda tiesiai į kooperaciją, nes kito išganymo nėra. Tos kaimė naujai pasireiškios žaidžios tik kooperacijos priemonėmis gali būti įgydomos.

Štai dėl ko Lietuvoje visų tiek daug kreipiamas dėmesys į kooperaciją. Žemės ūkio Lietuvoje intensingumas ir jo racionalizavimas galimas tik kooperatinėmis, talkinėmis priemonėmis!

Iki Lietuvos kaimas turėjo pakankamai ir pigių darbo rankų, tie visi sunkumai buvo dar galima šiaip taip išgyvendinti, bet dabar jau tas žaidžas yra kur kas sunkiau gydyti.

Lietuvos kaimas yra reikalingas greitos ir radikalos pagalbos. Jei laiku kaimas tos pagalbos nesulauks, tai Lietuvos finansai pradės braskėti. Bet Lietuvos kaimas jau yra ne viena kartą sunkių našų pakėles ir sėmingai iš jų bėdų išsisukęs, tenka visai neabejoti, kad ir šiuo metu Lietuvos kantrus ir kartu ukiškai pažangus ūkininkas ir iš šių nelaimių išsisuks.

Be dabartinę Lietuvos ūkininko padėtis verčia jį radikaliai pasukti savo ūkį kooperacijos keliais ir kartu tvirtai įsieti žengti su nuosakiaja demokratija ir kartu su visa Lietuvos darbininkija!

Neabejotinai šitoksai Lietuvos ūkininkijos pasaulėžiūros persilaužimas vyksta ir jis vyksta sparčiais žingsniais! — H. L. (GALAS)

Siemet bus geras medaus derlius

KAUNAS. — Sausra nustelbė laukų derlingumą, todėl laukiama gero medaus derliaus. Per kelias savaites iš "Sodybos" ūkininkai nupirko apie 10 tūkstančių kg. koryų. Toki koryų kiekį ūkininkai kitais metais nupirkdavo tik per apskritus metus.

"Sodyba" jau organizuoja medaus apirkimą, kurį numatoma eksportuoti į Ameriką, Angliją, Šveicariją ir Vokietiją.

Apie Įvairius Dalykus

Vaikų pasiaukojimas tėvams

Labai gražų patarnavimą savo tėvams padarė vienos Hilingdone, Anglijos, gyvenančios Osbornų šeimos šeši vaikučiai. Jų tėvas uždirba per savaitę 2 svarus ir 10 šilingų (apie 75 auka.). Nuomos ir apdraudų išlaidoms tenka 23 šil. ir 4 pens. (apie 35 auka.). Tad lieka 1 sv. 6 šil. ir 8 pens. (apie 40 auka.) maistui, drabužiams, kurui ir šviesai (primintina, kad Anglijoje maistas žymiai brangesnis, negu pas mus). Tad vaikučiai, matydami savo tėvų sunkią padėtį, susitarė šventėms gautus žaisliukus parduoti. Išsinešioje juos pas artimesnius kaimynus, jie ėmė pasakotis, kad jiems liudna žaisti kai tėvai vargsta. Toks vaikučių pasiaukojimas tuoj atkreipė visų kaimynų dėmesį, kurie susirinkę pasitarė, jog tėvai, galėję taip protingai savo mažučius auklėti, iš tikro turėtų būti padedami. Netrukus, Osbornienės nusteblimui, pas ją ėmė rinktis kaimynės, atnešdamos padovanoti drabužių, maisto dalykų ir pinigų, o jos vaikučiams buvo nupirkti dar naujų žaislų ir ši kartą jie jau buvo ramunami, kad gali smagius žaisti, nes jų tėveliai pasirūpins gerieji kaimynai.

Romantika ir vagystė

Tulas berlynietis Ervinas gavo geresnį darbą, o savo namų sargą, vietą užleido draugui Ottui. Draugas Ottas nebuvo Ervinui per daug ilgai dėkingas ir sugalvojo jam taip atkerstyti, kad tas būtų skaudžiai sužeistas į pačią širdį ir būtų visai sunaikintas žmogus. Ervinas seniau draugavo su dabartine Otto žmona ir susirašinėjo. Laiškai buvo labai mieli. Ervinas pasirodė išvogti tuos laiškus ir jais Ottui įrodyti, kad dabartinė jo žmona seniau buvusi jo meilužė. Nutaikęs progą, kada juodu buvo išėję, įsai įėjo į jų butą ir ten pradėjo nuodugną reviziją. "Revizijos" metu komodoje rado 260 RM ir tie pinigai jį išmušė iš keršto vėžių. Laiškai buvo užmiršti ir su 260 RM įsai spruko laukan. Turėdamas pinigų lengvai susirado smagų draugą Heinrichą, su kuriuo tinkamai atšventė tokį grobį. Prarus, Osbornienės nusteblimui, pas ją ėmė rinktis kaimynės, atnešdamos padovanoti drabužių, maisto dalykų ir pinigų, o jos vaikučiams buvo nupirkti dar naujų žaislų ir ši kartą jie jau buvo ramunami, kad gali smagius žaisti, nes jų tėveliai pasirūpins gerieji kaimynai.

Lietuvos Naujienos

Nubausti vokiečiai už nelegalų susirinkimą

KAUNAS. — Ariogalos miestelyje, evangelikų liuteronų parapijos salėje prieš kurį laiką įvyko nelegalus vokiečių susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 15 žmonių. Nelegalų susirinkimą sušaukė ir jam vadovavo Ariogalos evangelikų liuteronų parapijos kankorius J. Parysas. Be to, susirinkime kalbėjo vokiečių kulturoverbo Kėdainių skyr. pirm. Henighauzenas.

Kėdainių apskr. virš. išžūrėjęs šią bylą, J. Parysą ir R. Heingauzeną už nelegalų, be leidimo padarytą susirinkimą nubaudė po 500 Lt piniginių baudos arba, jos nesumokėjus, po 1 mėn. arešto. Be to, tokiomis pat bandomis nubausti Ariogalos evangelikų liuteronų parapijos k-to nariai K. Bodendorfas, A. Kvandtas ir A. Bodendorfas, kurie davė tam susirinkimui parapijos salę.

Vietoj varnų kontrabandininkai

SARTININKAI. — Musų pasienio gyventojai visas laikas skundėsi, kad mažus žasiukus ir kalakuciukus varnos nuneša, tačiau pastaruoju laiku ūkininkai nustatė, kad ne varnos paukščius nuneša, bet kontrabandininkai. Klaipėdos kr. maži paukšteliai yra labai brangūs, tai kontrabandininkai vagia ir slapta pristato klaipėdiškiams. Buvo atsitikimų, kad iš po nakties ūkininkai nerasdavo po 12 žasiukų.

Vasarotojai eina į kaimus

AŽUOLŲ RUDA. — Siemet apylinkės kaimuose vasarotojai nemaža marijampolielių ir kauniečių, kurie neišiteko vasarotojais perpildytame miestelyje. Kaimo vasarotojai turi tas pačias sąlygas, ką ir miestelyje, tik yra pora kilometrų toliau nuo plento, bet už butą ir maistą moka žymiai mažesnius atlyginimus.

Nubausta daugiau kaip 80 krautuvų ir kirpyklų savininkų.

KAUNAS. — Neseniai policija patikrino kai kurias Kauno krautuves ir kirpyklas, žiurėdama ar jos laikosi nustatytos uždaryti ir atidaryti laiko. Patikrinimo metu buvo rasta, kad daugiau kaip 30 krautuvų ir kirpyklų tuostatų nesilaiko. Tų kirpyklų ir krautuvų savininkams buvo sąrašyti protokolai ir perduoti apylinkės teismui padaryti atitinkamas išvadas. Šiomis dienomis apylinkės teismas pagal tuos protokolus nubaudė po 60 Lt arba 6 paroms arešto: G. Driešpulis, M. Deksnis, G. Klebanskienė, M. Meigelienė, J. Reizbaumą, M. Galparį, N. Pikelėką, J. Puchavičių, A. Zsą, K. Zalopą, Ch. Indichšteinienę, A. Zabuką, M. Fridelandą, Abr. Fišą, N. Gilmanienę, L. Fišą, D. Milerį, E. Labanaušienę, B. Sevelovienę, J. Melniką, V. Švalką, Binčkovskį, B. Kaplanienę, L. Kamenčienę, J. Aronovskienę, J. Leichterį ir Ch. Filerį; po 50 Lt arba po 5 paras arešto nubausti: M. Petratis, J. Karpavičius, Z. Linartas ir Ch. Indichšteinienė.

Nėra šulinių

LAZDIJAI. — Iki šiol miestė labai maža šulinių, dėl ko lazdijiečiai vandenį semia iš per miestą tekančio upelio. Nors upelio vanduo uždraustas teršti, tačiau antys, žąsys dažnai nepaboją jokių draudimų. Upelio vanduo yra ne higieniškas, dėl ko lazdijiečiai gali pasitaikyti nemažesnių pavojų, kaip kalvarijiečių nuo užteršto šėsupės vandens.

Mokykla neturi gerų patalpų

LIEPLAUKĖ. — Valsčiaus viršaitis su seniu apžiūrėjo tinkamesnius butus išnuoti mokyklai. Lieplaukėje nuo sausio 1 d. veikia 3 komplektų mokykla tokiose patalpose, kurios jau prie geriausių norų toliau būti negali.

Gandai apie naują "Muencheną"

Iš Londono pranešama, kad Hitleris ir Mussolini turį planą Dancigo "klausimui" išspręsti. Pagal tą planą Vokietija ir Italija nori, kad įvyktų keturių valstybių (abiejų fašistų diktatūrų ir Anglijos ir Francuzijos) konferencija, ir įvedti sutinka per 30 dienų paskelbti "mušių paliaubas" Dancigo reikale, o jeigu reikės, tai ir ilgesniam laikui, iki bus prietas galutinas susitarimas visais ginčijamais klausimais tarp Vokietijos ir Lenkijos.

Gandai apie tokį nacių ir fašistų planą eina iš Berlyno ir Romos. Kadangi Vokietijos ir Italijos atstovai šiomis dienomis pabaigė eilę slaptų konferencijų, tai galimas daiktas, kad tenai iš tiesų buvo susitarta pasiulyti anglams ir francuzams išspręsti Dancigo klausimą panašiu būdu, kaip kad buvo išspręstas pernai metais Čekoslovakijos likimas Miunchene.

Dabar išėjo aikštėn, kad pereitos savaitės gale pas Hitlerį jau lankėsi Tautų Sąjungos komisionierius Dancigui, Dr. Karl J. Burekardt. Apie ką juodu tenai kalbėjosi, nežinia, bet komisionieriaus Burckhardto žodis Dancigo klausime gali turėti daug svarbos, jeigu Dancigo likimas bus sprendžiamas taikos keliu. Dancigas yra "laisvas miestas" Tautų Sąjungos protekcijoje, todėl, norint pakeisti jo stovį, Tautų Sąjunga turėtų arba visai atsisakyti nuo savo globos, arba išreikšti savo pritarimą naujam planui.

Sakoma, kad komisionierius Burckhardtas busias tarpininkas Dancigo reikale tarp Vokietijos ir Lenkijos. Miuncheno konferencijoje "tarpininku" buvo Mussolini. Bet dabar siuloma taip pat, kaip ir tuomet, kviesiti į konferenciją tiklatai keturias valstybes — Angliją, Francuziją, Vokietiją ir Italiją; o kraštui, kurio kaili daugiausia lies konferencijos nutarimai, t. y. Lenkijai, neketinama duoti jokio balso. Lenkija turinti iš anksto prižadėti pasiduoti visam kam, ką konferencija nutars.

Šitokių būdu prieš metus laiko Čekoslovakija neteko Sudetų krašto, o paskui ir savo nepriklausomybės. Ne kitaip atsitiktų ir su Lenkija, jeigu anglai ir francuzai sutiktų eiti į Hitlerio ir Mussolinio projektuojamą konferenciją. Bet ar Chamberlainas ir Daladier sutiks, ar ne, reikia labai abejoti, kad tokiame planui pritartų Lenkija. Ji žino, kas ją laukia, ir ji vargiai geruoju priims kokius nors "tarpininkus" arba konferencijų nutarimus, padarytus jai nedalyvaujant.

Tas "ašies" planas rodo, kad Hitleris ir Mussolini jau nestengia nieko naujo sugalvoti. O įsismarkavo juodu tiek daug, žadėdami greitai laiku Dancigo klausimą "sutvarkyti be karo", kad dabar jiems tenka daryti kas nors, kitaip tų diktatorių valdiniai imtų abejoti apie jų "galybę".

== APŽVALGA ==

DR. J. ŠLIUPAS ATVYKS 3 MĖNESIAMS

Kauno laikraščiuose rašoma, kad Dr. Jonas Šliupas jau rengiasi keliuon į Ameriką. Jisai ketingas apsilankyti New Yorko pasaulio parodoje, kai tenai bus lietuvių diena. Jisai vyksta su savo šeima. Kelionėje užtruks 3 mėnesius.

ŠVEDIJOS MINISTERIS PRIEŠ NEPRAŠYTAS GARANTIJAS

Derybose tarp Anglijos ir Sovietų Sąjungos daugiausia ginčų eina dėl garantijų Pabaltės kraštams, Maskva reikalauja, kad anglai, francuzai ir rusai bendrai garantuotų tų kraštų nepriklausomybę, neatsižvelgiant į tai, ar Latvija, Estija ir Suomija tokios garantijos nori, ar ne.

Švedijos užsienių reikalų ministris Sandleris, kaip praneša "Elta", šitą neprašytų garantijų sumanymą griežtai pasmerkė. Savo kalboje, pasakytose Stockholme, ministris tarė:

"Jei didžiosios valstybės pareiškia, kad numatytos priemonės siekia garantuoti kai kurias mažasias valstybes prieš užpuolimą, tai sa vaime suprantama, kad pačios mažosios valstybės turėtų turti sprendžiamą žodį, nes jų saugumas yra gyvybinis klausimas joms pačioms."

Ministris Sandleris dar pridūrė, jog didžiosios valstybės privalo suprasti, kad jos sugriautų pasitikėjimą, jogei jos gerbia mažųjų valstybių nepriklausomybę, jeigu jos užkariauja joms neprašytas garantijas.

SVEČIAI IS LIETUVOS ATLANKE CHICAGIEČIUS

Chicagoje lankėsi verslininkų sąjungos pirmininkas Dr. J. Kaškelis, "Verslo" ir "Amatnininko" redaktorius Albinas Briedis ir Lietuvos amatinių tarybos sekr. J. Valantukonis. Jie buvo apsisotę pas p. Kuraičius.

Svečiai Chicagoje praleido apie porą savaitę. Jie čia aplankė lietuvių ir anglų laikraščių redakcijas, kai kurias biznių įstaigas ir pamatė plačiąją Chicago su jos įdomybėmis bei padarė pažinčių su čia gyvenančiais lietuviais.

Penktadienį, rugpjūčio 11 dieną, Dr. Kaškelis, red. Briedis ir Valantukonis apėjo Chicago. Juos D. Kuraitis savo automobiliu išvežė į Philadelphia, kur jų laukė vietiniai lietuviai.

MADOS

4192

A. A. 4192. — Puiki vasarinė suknelė. Galima nešioti su ar be "bolero". Sukirptos mios 12, 14, 16, 18, 20, 30, 32, 34, 36, 38 ir 40.

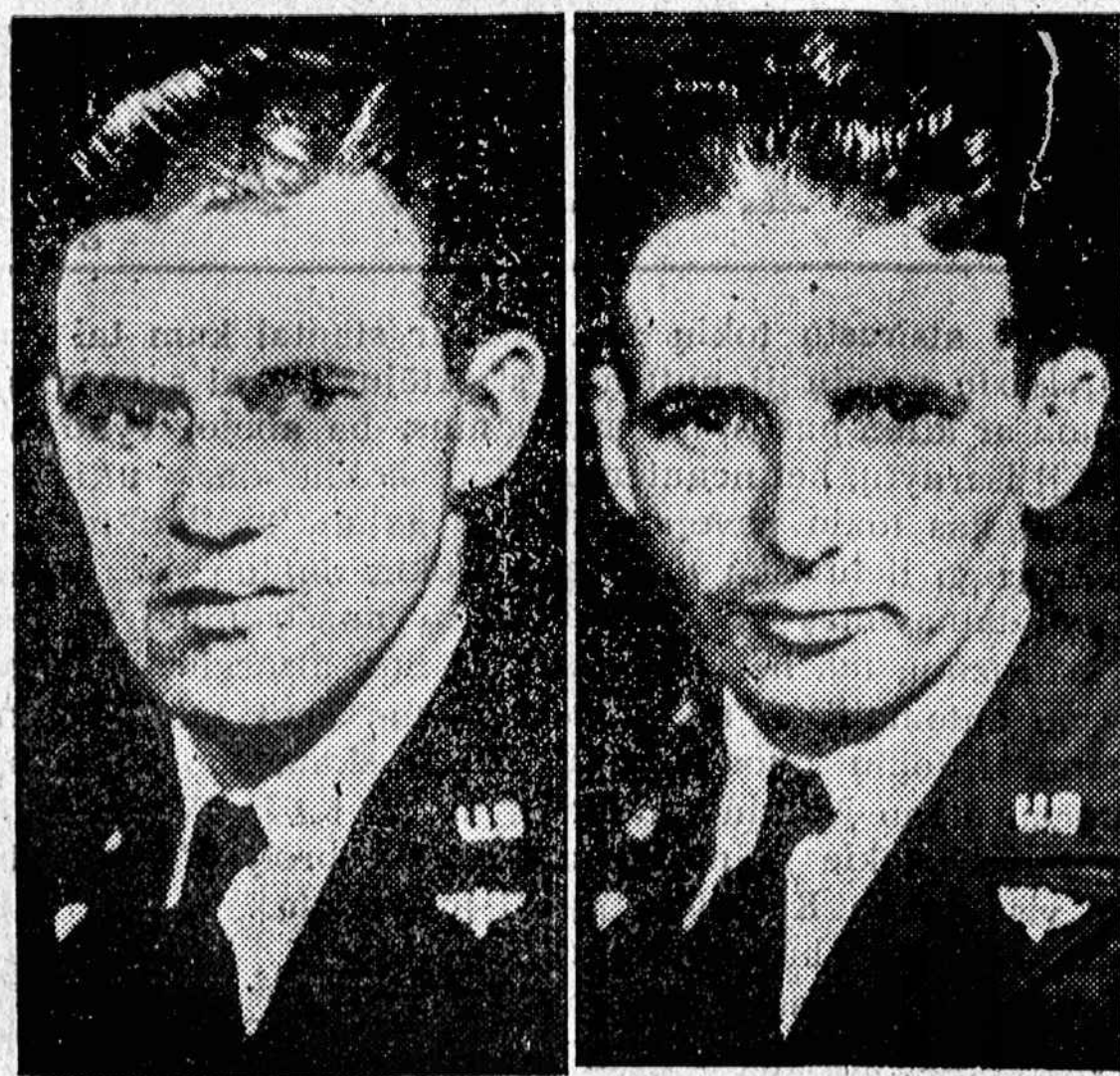
Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blanketę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti miera ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiūlyti pinigų arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienu Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No. _____
Mios _____ per krutinę
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Miestas ir valstija)

Rodos, kad svečiai viešėdami Chicagoje įgijo įvairių įspūdžių. Gal jie ir nelabai daug patyrė, kaip čia biznini yra vedami, kaip profesijų ir amatų žmonės verčiasi ir bendrai kokia pažangą lietuviai yra padarę socialiam, ekonominiame ir politiniame gyvenime. Visa tai, žinoma, giliau permatyti ir aiškiai suprasti per kelias dienas stačiai neįmanoma. O svečiai kaip tik ir neturėjo progos į tuos dalykus gilintis. Daugiausia jų laikas buvo rezervuotas pasilinksminimams, kukliai paruošiams pietums ir vakarienėms. Tiesa, pagrižę Lietuvon galės pasigirti, kad jie šauniai buvo vašinami Chicagoje. Be to, jų gavo pamatyti Dėdės Samo žemę, milžiniškus miestus su jų dangoraižiais, puikius sodnus, bibliotekas, muziejus ir kitokias moderniškas ir patraukliai įrengtas institucijas, kokių Lietuvoje nėra ir vargu kada galės būti. Per padarytas pažintis su Amerikos verslininkais gal jiems pasiseks surasti ir platesnę rinką Amerikoje Lietuvos produktams. Šiaip ar taip kalbant, jų atsilankymas į Ameriką jiems ir Lietuvai gali būti naudingas.

Apie Lietuvos verslą ir amatus svečiai chiegiečius plačiai informavo. Per radiją kalbas ir pokylių susirinkimuose aiškino kaip dabar dideliais šuoliais eina lietuvinimas Lietuvos. Taipgi nurodė, kad lietuviams sekasi vis daugiau užimti rinkų versluose ir kad tarp lietuvių Lietuvos Verslininkų Sąjunga skiepija pasitikėjimą savaisiais.

"Gana to", — redaktorius A. Briedis pareiškė, — "jei lietuviui pasiseka prasiiekti versle, kad jam kiti primestų buk jis pralobė pirkėjus apgaudinėdamas. Pavydas negali būti toleruojamas. Lietuvis yra sąmoningas žmogus, jis yra ir gali būti geras verslininkas,

LANGLEY FIELD, Virginia. — Leitenantas Homer N. Mackey ir leit. Thomas L. Butner, kurie žuvo bombonešio katastrofoje.

geras lietuviškų verslų gynėjas, geras tėvynės mylėtojas ir kaip toks turi būti visų remiamas."

Toliau red. Briedis aiškino, kad Lietuvos Verslininkų Sąjunga spėjo išsiskirti po visą Lietuvą, ir ji (L. V. S.) ryžtingumu stengiasi auklėti ir jaunimą gerais verslininkais, ir kad jie pasiruošę buti, jei reikals, ir kovoti dėl verslų sulietuvinimo.

Redaktorius Briedis daug ir kitokių įdomių dalykų apie Lietuvą mums papasakojo. Chicagoje jis užsirekomendavo kaip gabus kalbėtojas. Jo kalba gyva imponuojanti.

Apie Lietuvos verslus man ypatingai teko išsikalbėti su p. A. V. Pavilonienu, kuri kartu atvyko iš Lietuvos su kalbama ekskursija. Dėl lietuvinimo verslų ir ji numato gyvą reikalą. Žydai lietuviams biznieriams yra pikti konkurentai; p. Valerija Pavilonienė pareiškė, Esą, kuriems lietuviams geriau sekasi, tai jų kompetitoriai žydai be saiko numuša prekių kainas ir stačiai be jokio pelno parduoda, kad tik lietuvis negalėtų išsiversti. Jie su lietuvių verslininkais negali būti geras verslininkas, kooperuoja ir neatsižvelgia,

kad turi lygias privilegijas biznyje.

Daugiau viešnia iš Lietuvos tvirtino, kad ir klaidėdikiškai žydai susibrovę į Lietuvą po netekimo Klaipėdos apsunkino Lietuvos miestų verslininkus. Čia jie steigiasi savo verslus ir vis dauginasi lietuviams kompeticija. Esą, visai kas kita su amatininkais ir darbininkais pabėgusiais iš Klaipėdos. Jie esą per tam tikrus fondus šelpiami. O ir imonės jiems duoda pirmenybę gauti darbą, ir Lietuvos valdžia rupinasi jų bukle — aprūpina butais, maistu ir drabužiais.

Kalbamos ekskursijos vadas Dr. J. Kaškelis chiegiečiams pasakojo, kaip pramonė vystėsi Letuvoje. Ir šioje srityje lietuviui esą lemta užimti pirmenybę. Lietuvos imonės daugeliu skirtingų gaminių jau aprupinę šalies gyventojus. Tačiau tol gražu dar nesą pasiekti ganėtiną išvystymo laipsnio pramonės srityje. Čia Dr. Kaškelis įtikinančiai įrodinėjo, kad Amerikos lietuviai investavę savo kapitalą į pramonę Lietuvoje susilaukė teigiamų rezultatų. Vadinas, amerikiečių investavimas Lietuvoje yra plati dirba.

O iš jaunuolio J. Valantukonio kalbos teko suprasti, kad Lietuvoje nelaiko pažeminančiu amatininko vardo. Iš jo kalbos galima suprasti, kad jeigu savo neprietelį nori iškolioti, tai negali sakyti — TU ŠIAUČIAU. Šiaučiai, kaip ir kiti amatininkai, laikomi tinkamajam pagarboj. Grynai rašytoms profesijoms pilnai esą užpildytos vietos įstaigos. Tad jaunimui belieka daugiau mokytis amatų.

Šia proga bus pravartu priminti, kad kai kurių gyvybinių klausimų skaudžiai liečiančių Lietuvos liaudį svečiai vengė prisiminti. Butent, apie paluosavimą politinių kalinių neprisiminta nei žodžio. Nieko nepraširta nei apie aštrią cenzūrą, kuri užmurzina teisingas informacijas apie vyksiančius faktus Lietuvoje, nei apie žadėtą laisvės "vieningos valdžios" Lie-

tuvos politinėms organizacijoms.

Gal kiek svarbūs šitie klausimai yra amerikiečiams, tiek jiems yra draudžiami kelti viešumon. Vadinas, mums prisiejo pasitenkinti mekaltois informacijoms.

Nežiūrint į tai, kaip minėjau, svečius chiegiečiai priėmė gana šauniai. Jų išleistuvėms rugpjūčio 10 d. buvo surengtas pokylis Evergreen golfo klube. Pokylio surengimu daugiausia pasirūpino ("mano bosas") D. Kuraitis, savininkas Milda Auto Sales įstaigos. Čia buvo sukvieisti visų laikraščių redaktoriai, dalyvavo daug profesionalų ir biznierių. Vakarėlis buvo gana jaukus. Čia mes pasikeitė trumpomis prakalbėmis, ir palinkėjė svečiams, kad jie geriau pažintų ir suprastų savo brolių gyvenančius už jurių marių, — kad suprastų ne kaip "žaliukus", kokiais didžiulioje mes išvažiavome iš Lietuvos, — bet kad suprastų kaip gerai patyrusius profesijose, amate ir biznyje prisitaikiusius prie naujojo pasaulio aukštos kultūros lietuvius.

—F. Bulaw.

Radio

Budriko Radio Programos

Budriko radio programos pereitą sekmadienį, nors trumpas, užėmė tik 30 minučių, bet buvo geras. Simfonijos orkestras, kaip ir visuomet, davė gražų maršą ir lietuviškus šokius, o p-lė Jadvyga Griceitė gražiu, švelniu balsu ir su jausmu padainavo eilę klasiškų ir kitų kurinių, tarp kurių buvo "Meno sielos šandien šventė", "Kur bakužė samanota" ir "Pavasario balsai". Visos melodijos išėjo labai gerai.

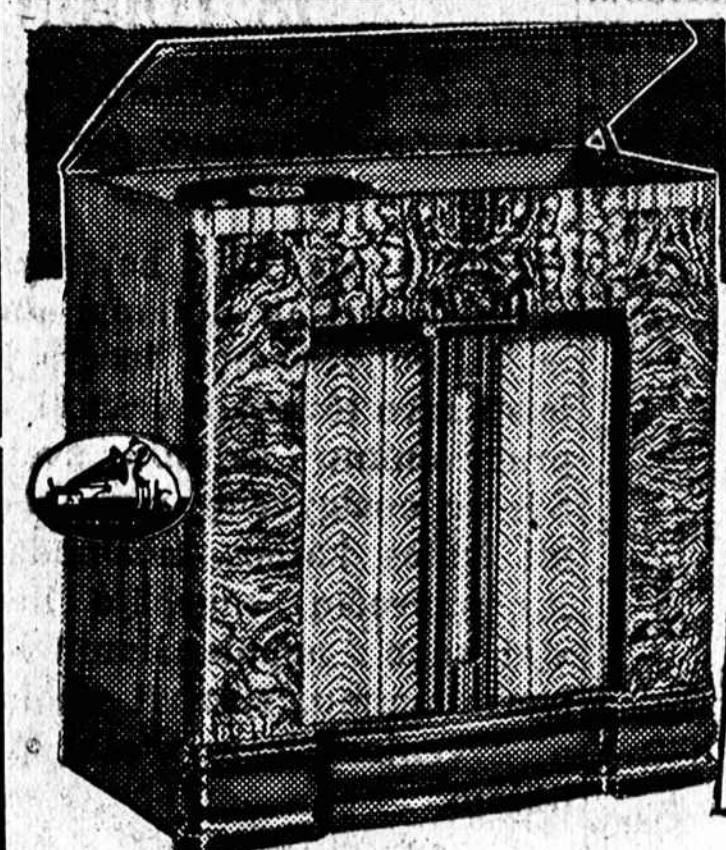
Kitas Budriko programos bus ketvirtadienio vakare, nuo 7 iki 8 val. Chicago laiku, iš stoties WHFC., 1420 k. Bus gražios dainos, gera muzika, svarbūs asmenų ir draugijų pranešimai, juokai ir svarbės dienos žinios. Pasiklausykite.

—Radio Mėgėjas

Pirkite savo apieilinkės krautuvėse

REMONTO IŠPARDAVIMAS

Budriko senoji krautuvė yra perdirbama į didesnę ir remontuojama. Taigi prekės turi būti išparduotos dėl vietos stokos.

Aliejiniai pečiai — Quaker, American, Norge ir kiti, didelė nuolaida, perkant dabar.

1940 metų Radios iškrautos ant perodos — RCA Victor, Philco, Zenith; dabar perkant, duodama didelė nuolaida ant seno radijo.

KAINOS TOKIOS: Panešama radijo nereikalaujanti niekur prijungti \$9.95

PHILCO ir RCA, Victors radijo su rekordais, gražus kabinetas už \$49.50

6 pėdų didelis Refrigeratorius su pilna garantija už \$79.00

Perkant naują, gražų Parlor setą, užvalkalai duodami DYKAI.

Kainos Parlor Setų sumažintos iki \$39.00 — pigiau negu kainuoja perdirbimas

Jos. F. Budrik, INC.

FURNITURE HOUSE

3409-21 SO. HALSTED ST.

Tel. Yards 3088.

Nedėlios vakare 9 val. pasiklausykite gražaus programo iš stoties WCFL 970 k. 9-tą val. vakare Chicago laiku.

COOK COUNTY PASIULO

ATIMTU AUTOMOBILIŲ IŠPARDAVIMA, KOKI CHICAGO ILGAI MINES

Užtikriname, kad Sutaupykite Smetus Dolerių

Virš 300 garantuotų karų. Yra visu išdirbysčių naujų tūlių karų tokiomis kainomis, kokių negalime niekur kitur rasti.

Dabar kaip tik laikas pirkti. Nelaukite. Musų įstaiga yra didžiausia finansinė bendrovė Chicagoje, kuri karus pardavinėja publikai

TIESIOGIAI

Pirkite garantuotą karą, kuris tarnaus daug metų už tokia kaina, kokia išgalite mokėti. Mes duosime gerą kainą už jūsų senąjį, o likusią dalį

GALITE ISSIMOKETI PER DVEJUS METUS.

Mūsų parodos kambarys yra atidaras kasdien iki 10 val. vakarų ir visą dieną sekmadienį.

Nesvarbu kur gyvenate, nepraleiskite šios progos. Mus aplankykite pirma ir sutaukykite pinigų!

COOK COUNTY AUTO FINANCE COMPANY

1390 West 63rd Street prie Loomis

ANGLYS—COAL

Perkant 4 tonas ar daugiau Pocahontas mine run — Virginia 75% coarse \$7.50
Pocahontas mine run — West Virginia 75% coarse \$6.95
Petroleum Carbon 65% coarse Still Run \$7.05
Millers Creek Lump \$8.20
Black Band ar Hocking Lump \$7.75
Glendora Lump ar Egg Indiana \$6.75
Ir kitokias anglis pristatom Pasaukite tel. LAFAYETTE 8980 JOHN OKSAS 4405 So. Fairfield Avenue

Lietuvis Plumberis

GAS FITTINGS and SEWERAGE also BEER COILS in TAVERNS

RENGIA STOKERIUS

JOHN YERKES

2422 W. 69th St.

Tel. Hemlock 2867 Rez. Republic 5688

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

20 Metų Sukakties Minėjimo Ženklelius

GALI GAUTI NAUJIENOSE KAINA 25 CENTAI

Pelnas eina LIETUVOS AERO KLIUBO NAUDAL.

KAIP ŽUVIS BE VANDENS, TAIP GERAS LIETUVIS BE "NAUJIENU" NETURETŲ BUTL

LIGONINĖS—HOSPITALS

SVEIKATOS KLINIKAS

TONSILAI ISIMAMI už \$13.50

GYDOMYS LIGONINĖJ \$50.00

RAUDOMGYSLĖS ISIMAMA viena dieną Ligoninėje \$15.00

REUMATIZMAS Greitai Palengvinama \$2.00

VISAS LIGAS GYDOMA \$1.00

Ekzaminaciją įskaitant vaistus DOUGLAS PARK HOSPITAL 1800 So. Kedzie Ave., Chicago Tel. Lawndale 5727.

FOTOGRAFAS

CONRAD FOTOGRAFAS Studija įrengta pirmos rūšies su moderniomis užtaisdomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas. 420 W. 63rd St. Tel. ENG. 5853-5848

PETERIPEN

:-: KANADOS LIETUVIŲ ŽINIOS :-:

ATRODO, KAD "LIAUDIES BALSAS" TIKRAI EINA PRIE BANKROTO!

Tie trys viršminėti demagogai turėdami laikraštį savo žinioje nesigėdino visą kalte verstį ant socialistų ir ypatinai ant manęs. Beniekindami ir bepravaržuodami kitokių įsitikinimų žmones, nuolat juos vadindami fašistais, nei patys nepasijuto kaip pasinėję į fašistinę balą ir dar vis šaukia lyg su pirštu rodydami, kad tas ir tas yra fašistas, tuo kaip ir norėdami nukreipti visuomenės dėmesį nuo savo fašistinių darbų. Kad komunistai puikiai talkininkauja fašistams, faktų ieškoti nereikia. Tų faktų pilna visur. Gas gi pagalbėjo Mussoliniui užkariauti Etiopiją? Ar ne draugas "Joselis" Džiugašvilis parduodamas Mussoliniui aliejų? Ar ne faktas, kad Ispanijos lojalistus susilpnino "Joselio" čekistas, žudydami be pasigailėjimo anarchistus net buriais ir tuo pagalbėjo užkariauti Frankui Ispaniją. Ar ne faktas, kad mūsų lietuviški komunistai paliko daug "patrijotiškesni" net už pačius tautininkus, atseit, fašistiškesni už fašistus? Ar ne faktas, kad dėl to net Winnipegio lietuviai susitiekavo? Pagaliau, argi ne faktas, kad Vokietijos komunistai gelbėjo Hitlerį įsigalėti šaukdami savo vienminčius atakuoti socialistus, nes Hitleris nebaisus?

Taip, tai grynai faktai ir komunistai jų nei nemėgina užginčyti, — jie tik smarkiai pasikolijoma tų faktus, kas pamėgino jiems tuos adreus priminti. Bet šiandien pasaulis laukia paties didžiausio fakto, kada genialusis darbininkų vadas pasibučiuos su savo pusbroliu didžiuliu arijonų vadu Hitleriu! Dirva jau tam paruošta, tik laukiama momento.

Na, ir, žinoma, kada Stalinas su Hitleriu pasibučiuos, tuomet viso pasaulio komunistai pradės garbinti Hitlerį, tame skaičiuje ir mūsų torontiškiečiai "Liaudies Balso" "bosai".

Dabar pagalvok, mielas skaitytoja, kad tokie politiniai neužaugos, tokie, kurie mintą iš "žebroko tarbos" (gyvena iš aukų), tokie, kurie kaip tas chameleonas savo kailį maitina su kiekvienu saulės pasirodymu, labai ir labai norėtų, kad Jokubynas be jų žinios nei ne pasijudintų, kad pas juos pasiklaustų, kokiai draugijai galima priklausyti ir kokiai negalima; ką jis gali daryti ir ko negali, — ar jis skirtas atsikėles jam gamtos naktis pareigą gali atlikti, ar pagal komunistinius teizius (visi sykiu) turi laukti, kol atsikels Yla, Janauskas ir Rilikevičius, kuris dirba vietoj Guobos. O jeigu jis mūsų neklausys, tai mes pasikiršim Kanados lietuvių "pažangiąją" visuomenę (suprask, Yla, Rilikevičius ir ex-policininkas Janauskas) kovon prieš tokį Jokubyną "fašizmą". Kad torontiškiečiai komunistų lyderiai tokus norus turi, tai kiekvienas gali įsitikinti perskaitęs "L. B." Nr. 351 iš liepos 28 d. 1939 m. po antraštės "Susidarie praži pora". Šis straipsnis parašytas vieno iš viršūn minėtos traicės ir patalpintas redakcijoje špaltose; be to, visur mano pavardę sujungta su Burės pavarde. Padarę kaip ir įžangą ir apibūdinę mano ir Burės asmenį išvardindami fašistais ir užtikrinę, kad tam įrodymų nemažai turi, tęsia: "K. Bure, taip pat ir Jokubynas, jau rašinėja "Vienybėje", smetonininkų organe. Be to, aną sekmadienį ir savo piknišką užsikvietė "New Canadian" redaktorių. O "New Canadian" yra grynai fašistinis laikraštis."

Tai šlykštus melas, kokį tik komunistinė traicė galėjo prieš mane sugalvoti. Niekumet aš į "Vienybę" nerašinėjau, nerašinėju ir nesirengiu rašinėti. "New Canadian" redaktorių ligi tam piknikui nebuvau matęs ir jo nepažinojau, o jo redaguojamo laikraščio nebuvau matęs visiskai.

Taipgi nemanau, kad ir Bure jį būtų kvietęs, nes redaktoriui pradėdamas kalbėti aiškiai pasakė, kad jo niekas nekvieta, bet jis sužinojęs, kad čia lietuvių rengiamas, toks parengimas ir atsilankęs.

Na, ir kas čia, rodosi, tokio baisaus, kad žmogus atsistojes palinkėjo "Aušros" chorui sekmingai darbuotis, ne tik lietuvių, bet ir svetimtaučių tarpe. Na, daleiskim, kad ir "Liaudies Balso" redaktorių būtų atsilankęs tame parengime ir būtų palinkėjęs "Aušros" chorui gerų pasekmių, — mes ir jam butumėm paploję. O juk reikia neužmiršti, kad tai būtų kalbėjęs fašistiškiausio laikraščio redaktorių! Kas dėl Burės aš nieko neturiu pasakyti, aš žinau, kad jis rašinėja "Vienybėje" apie Kanados lietuvių ir kad buvo laikinai įstojęs į "Aušros" chorą, buvo to pikniko rengimo komisijoje ir dar kol kas nieko blogo chorui nepadare.

Dabar pasiklausykite, ką tie politiniai šarlatanai kalba toliau; jie sako: "Mes jau seniau socialdemokratų perspėjom, kad J. Jokubynas darbuojasi, kad tik sukiršinti socialistus prieš komunistus, o paskui nusitempti juos į tautininkų liogerį. Ir reikia pasakyti, kad buvo bepradedęs temptis. Dėka "Liaudies Balso" (niekas jiems nedėjoja, tai nors patys sau. J. J.), per kurį tas žygis buvo nušviestas (Vaje, vaje, koki atsirado "švietėjai"), sąžiningesni socialistai apsižiūrėjo ir atsitraukė. Tačiau ta žaidžia, kurią padarė Jokubynas dėl torontiečių (geriau būtų pasakyti dėl komunistų. — J. J.) judėjimo yra labai didelė, vargiai bepaavyks ją užgydyti."

Kad Jokubynas kovoja prieš komunistus, tai faktas, ir kas prieš tokius užurpatorius gali nekovoti? Bet kas link tempimo, ko nors ir tautininkų lagerio, tai melas. Pagalios ir jokios tautininkų organizacijos Toronte nėra, tai kur aš, kad mąro galiau tamptyti? Bet, matyti, komunistai "Aušros" chorą vadina fašistiniu lageriu, nes tolimesnė jų tiradoji nurodoma, kaip kova turi būti vedama; jie sako: "Kova prieš fašistus nėra vien "Liaudies Balso" ir jo šalininkų reikalas (Matyti, jaučiasi bejęgiai). Tai kiekvieno pažangaus lietuvių reikalas."

Ir toliau šaukia visus bendrą kovon, kad Burės ir Jokubyno fašizmui būtų užkirstas kelias.

Čia nėra niekas daugiau kaip Toronto komunistų desperacija. Mat, "Aušros" choras turėjo du pasekmingus išvairavimus, kurie, matyti, komunistams suardė visus galus. "Aušros" choras yra susiorganizavęs iš visokių pažiūrų žmonių. Jo dalyvių tarpe yra nemažai praktikuojančių ka-

talikų, ir suprantama, kad chorui parengimose atsilanko įvairių pažiūrų ir svečių, tarpe kurių buvo pora kunigų; čia "Liaudies Balso" smalsuoliams vėl nauja sensacija, vėl riksmas, kad fašistai tokie ir kitokie, užsikvietė kunigus į savo parengimą.

Dabar, kodėl aš, mano žmona ir duklė dalyvaujame tame chore? Visų pirma tai todėl, kad aš ir žmona mylime dainuoti, o duklė gal ir ne taip myli kaip mes, bet prie mūsų ir ji eina. Antra, todėl, kad Toronto lietuvių kolonijai būtina reikalinga turėti nors vieną pastovesį chorą. Srovieniai chorai buvo mėginta organizuoti keliais atvejais, bet jie greit išsikrikdavo, nes norinčių ir galinčių dainuoti pasišventėlių atsiranda nepadidžiausia. Nežiurint, kad choras pasirengęs patarnauti visoms organizacijoms, kurios tik jį kvies, neišskiriančios ir komunistų, choro graborių yra nemažai.

Kol kas chore vyrauja santarpiška, viens kito gerbimas, ir jaučiu malonumo jame dalyvauti. Choras savo susirinkimuose jokių politinių reikalų nesvarsto ir yra stačiai humbugas jį pravardžiuoti. Žmonės, kurie darbuojasi, kad tą chorą išardžius, atlieka labai ir labai nekulturingą darbą. Gal kada nors jie savo klaidas pamatys. Laikui bėgant, jeigu

Susivienijimas Lietuvių Argentinoje Švenčia Savo Sidabrinį Jubiliejų

Įvairių nuotykių bei įvykių ištikti lietuviai, o taipgi daug ir likimo verčiami, turėjo apiešti savo tėvynę ir ieškoti sau pragyvenimo šaltinių svetimoje šalyje. Šiandien, nemokėdami šalies kalbos, nežinodami jos papročius, sugebėjo lietuvių savo nepalaužiamu ištermingumu, sukuriant nuolatinių gyvenimą ir prisitaikę prie likimo.

Nepamiršo lietuviai ir viešojo gyvenimo, nenutolo viens nuo kito, bet ėmėsi stropiai organizuoti ir burtis į draugijas, kuriose lavinosi kultūriškai, stengėsi įgyti daugiau šviesos, kad būtų lengviau ieškoti laimingesnio rytojaus.

Nuoširdus lietuvių darbas ir dėtos pastangos nenuėjo veltui, šiandien daugelyje šalių jie iškilmingai mini įvairias suaktuves savo kilnių siekių, bei gražaus sugyvenimo.

Šią vasarą mūsų broliai argentiniečiai, turi garbės minėti 25 metų jubiliejų S. L. Argentinijoje. Nors smulkesnių žinių apie šią draug. mes ir net nežinome, bet gana to, kad tolimos Argentinos lietuviai ir turi savo susivienijimą, kuriam jie veikia iš vien apsirūpindami savo nelaimėje. Ten jie taipgi turi gabių ir veiklių žmonių, kuriems rupi nuolat gaivinti savųjų tarpe, toltančius jausmus nuo savo tėvynės, nuo lietuviškumo. Savo sugebėjimu jie neleidžia užmiršti išeivijoje esantiems savos tėvynės gražių vardu, didingai ošiančių pušų, to siauro langelio į Baltijos jūrą, kurį plauna ir mūsų nors mažai belikusios žemės krantus, taipgi ir tų nelaimės užkluptų žmonių, kurių skurdus gyvenimas verčia įsigalinti kiekvieną į jų sielvartus, rūpesčius ir svajones į skaislesnę ateitį. Giliai įsiuteję į skaudžius įvykius ir argentiniečiai lietuviai, kiek jau mums žinoma, daug yra gelbėję visokiais būdais savo kraštui ir žmonėms.

chore ir atsirastų tokių žmonių, kurie norėtų jį nutempti vienon ar kiton pusėn, tai greičiau jį išardytų, bet nenutemptų. Kol kas tokio pavojaus nėra. O jeigu lietuviški liaudies dainų dainavimas yra skaitomas fašizmu, tai, be abejonės, aš jau automatiškai tokiu pat tampa. Kitokių nuodėmių aš neturiu. Mano įsitikinimai tokie buvo, tokie ir pasilieka. Per visą mano Kanadoje gyvenimo laiką aš buvau naujienietis, tokiu jau aš ir mirsiu! Ir joki komunistiniai demagogai manęs nesuprovokuos! Tai mano širdingas pareiškimas, — lai kas nori tuo tiki, lai ne, bet aš tikiu. Aš taipgi tikiu, kad kai kurie (tie, kurie) nuolat šukauja apie darbininkų gerovę, savo darbais labai toli nuo to.

Baigdamas noriu atsiprašyti Naujienų skaitytojų, kad savo asmens reikalais tiek daug vietos užėmiau laikraštyje, bet toli gražu nėra viskas, ką aš turiu ir noriu pasakyti. Čia tik šiek tiek supažindinau su tais tipais, kurie nuolat dergia "Naujienas" ir jų bendradarbius, o ypatingai pamėgė Jokubynus...

Šiuo sykiu taipgi noriu priminti lietuvių visuomenei, kad jeigu mano byla iškils su "Liaudies Balso" leidėjais, kad nekaltintų manęs, nes jie turi labai gerą progą palikti man ramybėje. — J. Jokubynas.

IS TORONTO PADANGES

S. L. Arg. sidabrinio jubiliejaus proga lai būna leista man pasveikinti brolius lietuvių ir palinkėti daug laimės ir pasekmių išugdyti savo susivienijimą į didžiausią draugiją Argentinijoje! Jo pareigūnams ir visiems veikėjams linkiu kuodidžiausio pasisekimo, suburti visus lietuvių ir jaunolius į vieną stiprią ir pastovią draugiją.

Lietuvos Rašyt. Neveravičiui Iteikta Lenkų Premija

Kaip jau žinome iš laikraščio, birž. 15 d. "Varšuvoje lenkų "Penklubas" suruoštamame pokalyje dalyvaujant aukštesiems svečiams, rašytojui F. Neveravičiui iteikė literatūrinę premiją už geriausius lenkų autorių vertimus į lietuvių kalbą.

Kaip atrodo iš paties laureato patirtų įspūdžių, tai lenkai labai maloniai jį priėmė ir parodė ypatingą nuoširdumą. Charakteringa, kad lenkai visur priėmimuose reikalavo rašytoją kalbėti lietuviškai, tai sutikdavo su ovacijomis.

Ir taip, šio įvykio proga Lenkijos Penklubo garbės knygoje pirmą kartą tapo įrašyti lietuviškas puslapis greta įvairiausių tautų ir pasaulinių literatūros vardu puslapių.

Džiugus reiškinys, kad mūsų Lietuvos kilnūs vaikai nuolat žengia aukštyn ir aukštyn savo gabumais! Džiugu ir tai, kad mūsų mažytė Lietuva kas kart daugiau įgyja draugų ir tampriau užmezga glaudesnius santykius su kaimyninėmis valstybėmis! Bet... ar daug ką džiugina mūsų kaimynų lenkų reiškiniai mums nuoširdumas? Nemanau! Man rōdos, aišku yra visiems, kad pirmą kartą lietuviški draugai, reikia išlyginti padarytas skaudžias skriaudas. Tuo tarpu mūsų "gerieji" lenkai ne tik nemano skriaudų atitaisyti, bet ir didesnę laisvę naudotis lietuviams pavergtame krašte nesuteikia teisių. Be to, kaip jau pranešė mums Lietuvos specialus korespondentas, lenkai užsidėję nuoširdumą, skraistę, ty-

liai ir slapta kam tai rengiam. Atėjus laikui savo prisirengimui, be abejo, vykdys. Kas žino kokių dar ultimatumų mes galime susilaukti?

Tokių būdu visi reiškiniai lenkų nuoširdumui mums turėtų būti atsargiai ir šaltai sutinkami bent tol, kol skriaudų ir skausmai nebus atitaisyti. Iki tol ir "Vyčio ir baltojo erelio brolystė" neturėtų būti pripažinta.

Lietuvius Visur Lydi Laimėjimai

Neseniai įtemptai su vilčia laukėme, kieno naudai pasibaigs krepšinio čempionato ir dėka mūsų spec. korespondentų, kurie supranta, kad mums išeiviams nemažiau rūpi visokie laimėjimai ar pralaimėjimai, skubiai mus nuodžiungino telegrama, kurią visi skaitėme "Naujienose". Del šio laimėjimo latviai taip įsikarsčiavo, kad net sporto ryšius su lietuviams nutraukė.

O štai vel, ar nedžiugu, kad mūsų šaukieji Lietuvos kareiviai taip garbingais šaudytovais pasirodė pasaulinėse šaudymo pirmenybėse Šveicarijos Lucernoje, laimėdami 5 aukso, 18 sidabro ir 12 bronzos medalių, 15 gražių dovanų ir nemažą sumą pinigais premijų. Juk mūsų mažytė valstybė tai yra didelis laimėjimas, o mums lietuviams džiaugsmas, kad mūsų šaukus vaikai niekur mums gėdos nedaro.

Tarp daugelio įvairių laimėjimų sporto srityje, negalima nusišildyti ir meno laimėjime. Šiandien jau nenuostabu, kad kur nors lietuvis-vė, narys mažos šalies, stovi greta žymių pasaulio garsių dainininkų ar kitos srities menininkų. Kas nežino, kad Lietuvos operos kaikurie dainininkai užima pirmą vietą Pabaltijos valstybių tarpe. O ar nesmagu, kad garsoje "Metropolitan" operoje turime žymią ir garsią dainininkę p. A. Katkauskaitę Kaskas. O kiek dar naujų meno jėgų siekia to švento mena aukuro teatro?

Ir kaip matome jiems sekasi žengti į tą šventykla, nes jie to siekia su pasiryžimu ir visiškai pasiaukojimu.

Štai tarp jaunų jėgų sėkmingai aukoja jėgas siekdama žvaigždėto kelio, jau plačiai žinoma čikagietė p-lė O. Skeveritūtė. Ji kaip mums praneša "Naujienos" suruoštamame Chicagoland Muzikos Festivalo dainininkų konkurse, iš kelių dešimčių dainininkų pasirodė geriausias mezo-sopranas ir išėjo laimėtoja. Ji konkurse dalyvavusi kaip "Pirmyn" choro solistė. Choras ir jos draugai džiaugiasi jos laimėjimu. Reikia pasakyti, kad ne tik jos draugai jos laimėjimu džiaugiamės, bet nemažiau džiaugiamės visi lietuviai. Džiaugsis tuo ir Lietuva, kurioje ji paliko daug nuoširdumo ir gerų prisiminimų. Tolimesnius p-lės Skeveritūtės pasisekimus lai visuomet lydi laimės spinduliai. — O. I.

Toronto, Ont.

"Liaudies Balso" Klaidingai Informuoja

Šiuo "Aušros" choras nori pareikšti, jog "Liaudies Balso" melagingai informuoja savo skaitytojus ir žemina "Aušros" choro narius J. Jokubyną ir K. Burę, prikišdamas jiems savavališką tvarkymą choro reikalų. Čia "Liaudies B." ir kiti, kurie taip mano, klysta, nes šio choro visi reikalai visuomet yra visų narių aptarti, visi nariai turi lygų balsą bei teises.

Šis choras turi valdybą, ku-

LIETUVIŲ MASINIO MITINGO ATGARSIAI

A. L. D. L. D. 217 kuopos viršininkai, priklausą aktyvių frakcijai, diktatoriškai elgdami ardo Winnipegio lietuvių vienybę.

Iš laikraščių mes žinome, kad Lietuvoje "aktyvistai" yra vadinami tie tautininkų partijos nariai, kurie priklausydami šauliams demoralizuoja ir terorizuoja nepataikaujančius tautininkams šaulius. Nors ir budami mažumoj, tautininkai yra pasimoję vyrauti ir savo valią kitiems užkarti.

Paš mus Kanadoje "aktyvistais" yra vadinami tie komunistų partijos lietuvių frakcijos nariai, kurie sulindę į A. L. D. L. D. kuopų valdybas diktatoriškai elgiasi su eiliniiais nariais, atseit, "pasivystais". Su jais tie vadukai visiškai nesiskaito ir jokių nutarimų nehoja. Laisvą žodį jie stengiasi užgniaužti.

Mūsų kuopos demoralizavimas

Čia Winnipege yra A. L. D. L. D. 217 kuopa, kuri priskaito apie 70 narių. Apie 10 tų narių priklauso lietuvių komunistų frakcijai. Jie yra įsiskverbę į valdybą ir visokiomis intrigomis demoralizuoja likusius 60 narių. Dalykas toks, kad eiliniai nariai, uždabų beieškodami, išvažinėja į farmas arba kitus miestus. Tuo aktyvistai stengiasi pasinaudoti ir praveisti savo sumanymus. O jei kada susirinkimas nubalsuoja nepalankų komunistų partijai nutarimą, tai jis į protokolą neužrašomas. Tokiais atvejais nieko nereikia ir tai, kad nutarimai priimami didelių balsų dauguma.

O tuo tarpu "Liaudies Balso" rašoma, kad susirinkimai pritaria aktyvistų politikai ir viskas sklandžiai eina. Tą patį proga eiliniai nariai, kurie aktyvistams nepritaria, yra visai pasiepiami. Žinoma, stebėtis čia netenka: "Liaudies Balsas" yra komunistų "apiekoje", todėl jų reikalams jis ir atstovauja. Štai kodėl ir to laikraščio redaktoriai yra labai palankūs mūsų kolonijos aktyvistams, kurie bando diktatoriškai šeimininkauti A. L. D. L. D. 217 kuopoje. Kadangi pastaruoju laikui tasai šeimininkavimas pasidarė tiesiog nebepakenčiamas, tai čia trumpai ir pakalbėsiu apie vėliausius įvykius.

Masinis susirinkimas spaudos klausimu

Liepos 12 d. įvyko masinis susirinkimas spaudos klausimu. Dienotvarkę susirinkimui pagaminavo V. Lepeška, kuris yra kalbamas 217 kuopos viršininkas. Jis taip pat ir susirinkimą atidarė. Dienotvarkė buvo patiekta tokia: 1. Susirinkimo atidarymas; 2. pirminio rinkimas; 3. parengimams komitetas; 4. spaudos klausimas; 5. pastabos; 6. nauji sumanymai ir dar keli punktai grynai organizacijos reikalais.

ri stropiai seka viso choro eigą, bei darbus.

Piknike, kuris įvyko Seminarijos darže, J. Jokubynas apibūdino choro eigą tik del to, jog ta pareiga jam visų narių visuotiname susirinkime buvo uždėta. K. Bure buvo išrinktas to pikniko komisija. Mat, choras savo parengimams išrenka komisiją, kuri su nariais pasitarusi pavestą darbą tvarko.

Todel šie du pasidarbavę choro nariai jokio savavališkumo nesigriebė, o atliko tik pavestą darbą.

"Aušros" choro sekret. Stasė Batkienė

Perskaitęs dienotvarkę. V. Lepeška tuoj diktatoriškai pareiškė, jog susijusius su literatūros draugija klausimus susirinkimas neturės teisės spręsti. Balsuoti galėsią tik draugijos nariai.

Publikoje pasigirdo nepasitenkinimas: girdi, kuriems galams mes čia buvome kviečiami? Nejaugi tik tam, kad išklauptume jus barnių?

Drg. Beniušis pareikalavo, kad būtų pakeista dienotvarkė ta prasme, jog pirmoje vietoje būtų galima spaudos klausimą ir kitus visuomeninius reikalus aptarti, o paskui jau eiti prie organizacijos dalykų. Lepeška užsistatino ir pareiškė, jog niekas negalys jo nustatytos dienotvarkės keisti. Esą mes literatūros draugijos nariai šį susirinkimą sušaukėme, mes jį ir vesime taip, kaip mums patiks. O jei kam mūsų tvarka nepatinka, tai tie gali išeiti.

Beniušis išrenkamas pirmininku

Susirinkusieji pradėjo nerimti. Kai kurie griežtai pareiškė, jog diktatoras jie nepripažįsta. Jei jau buvo šaukiamas viešas ir visuotinas susirinkimas, tai taip ir turi būti. O jei bus bandoma "ant savo pastatyti", tai mitingo neįvyks. Beniušis suramino susirinkusius pareiškdamas, jog dėl šventos ramybės jis atsisąms savo įnešimą, juo labiau, kad prieš spaudos klausimą teksią tik vieną punktą spręsti. O kadangi komiteto rinkimas daug laiko neužims, tai tegul pasilieka originaliai patiekta dienotvarkė.

Lepeška nudžiugo. Publika sutiko priimti Beniušio pasiūlymą su tąja sąlyga, kad spaudos klausimą svarstant nebūtų kišami literatūros draugijos reikalai.

Finama prie nustatytos dienotvarkės. Susirinkimo pirmininku tuoj lieka išrinktas drg. Kazys Beniušis.

Užmęs pirmininko vietą Beniušis pareiškia pageidavimą, kad spaudos klausimu būtų kalbama tik apie tai, kas galėtų atnešti naudą Kanadoje leidžiamam laikraščiui "Liaudies Balsui". Esą, mitingas vyriausiai buvęs sušauktas tam, kad atsakyti "Liaudies Balso" redaktoriui Ylai už winnipegiečių rezoliucijos paneigimą. Klausimas, pareiškė Beniušis, yra labai opus: mes pageidaujame sustiprinti savo spaudą, bet tuo pačiu metu norime apibarti redaktorių. Ir tai redaktorių to laikraščio, kurį norime sustiprinti!

Nieko nepadarysi, kad taip pasitaikė. Susirinkimas imasi reikalą aptarti. Kalbama vienaip, kalbama kitaip, o vis išeina, kad "Liaudies Balso" redaktorių yra įleidęs winnipegiečių įžeidimas buvo tas, kad savo pastabose "Liaudies Balsas" juos sugretino su volde-marininkais ir hitlerininkais. Žinoma, nepasigailėjo ir pašai-pos.

Tiesa, winnipegiečiai nebuvo minimi, tačiau kiekvienas galėjo suprasti, kad tai jiems tai-rioma. Susirinkimas tad nutarė "Liaudies Balso" pastabų redaktoriui J. Ylai išnešti papėkimą.

Kazys Zentelis, ALDLD 217 kuopos narys. (Bus daugiau)

Sudiev, Chicago!

Balys Šaikus Džiaugiasi Vizitu Amerikos Lietuvių Sostinė

Kaip vėjas dulkes nešioja po visą pasaulį, taip, rodos, nešioja ir žmogų, kuris gal niekas daugiau kaip tik dulkė. Bet ir dėka mokslo, žmogus gali pasiekti visus kraštus pasaulio. Tad, štai, gerbiamieji, tas atsitiko ir su manim.

Buvo laikai, kada dar man būnant Rusijoje, bado metu reikėjo vaikščioti per kruvas lavonų. Tada nebuvo jokių minčių apie tolimą Ameriką, nes visos mintys buvo sukoncentruotos kaip duonos kėsnį gauti.

Bet vargais-negalais dasigavus į mūsų tėvynę Lietuvą, akys prašvito ir pasidėkojant savo profesijai, vėl teko vesti kultūringas gyvenimas pirmyn, ir pamatyti laimingiausią, kultūringą ir demokratiską šalį — Ameriką, ir garsią Chicago. Nors savo gyvenime turėjau karčių ir linksmy valandų, bet kokius smagumus turėjau Chicagoje, tarpe savo mylimų brolių, niekad neteko patirti. Mano širdis labiausia troško juos pamatyti, taipgi gimtos šalies kaimynus ir jų draugus, ir profesionalais, kurie darbuojasi mano srityje.

Juodi Debesys Europoj

Iš mano širdies niekad neišnyks atsiminimai apie juos. Nors iš karto buvau pasirengęs ilgai pavišėti Chicagoje, bet neaiški padėtis Europoje, kurios šioj laimingoj šalyje neįsivaizduoju, buvau priverstas anksčiau aplėisti jus gerbiamieji, ir skubėti į savo šalį, kurioj debesys renkasi kas kart juodėsniai.

Nors viešėjau tik apie porą savaitžių, bet apleidžiu jus kupinas visokių gražių išpučių. Todėl, gerbiamieji, ir tariau Sudiev Chicagoje, ir širdingą Ačiū! Pirmiausia — draugams Antanioniams, su kuriais mandagiausia teko matytis ir gyventi. Labai buvo man sunki valanda aplėisti tas jų karališkas butas, bet gyvenimo aplinkybės priverčia viską panešti.

Ačiū Geriems Draugams

Taipgi tariau širdingą Ačiū draugams Mittskienei ir Mittskui už gražią dovaną ir visiems, kurie taip skaitlingai ir linksmai mane palydėjo, kaip tai pp. Skurkiamas, Budriams, švelniams, Pilsuckiams, šliauteriui su dukrele, Oksams, „Naujienu“ redaktoriui Poškai, šeimininkams, sveikintaučiams ir visiems, kurių pavardes pamiršau. Bet visi esate mano širdyje ir sykiu kviečiu, kam prisieis lankytis Lietuvoje, atsilankyti į Šeduvą ir sustoti mano vaistinėje.

Esu dėkingas profesionalams už jų nuosirdžius paaiškinimus, kaip tai vaistininkams

Kartanui, Tuliui, Pilsuckiui, Kuliui, Dr. Pulsuckiui ir visiems, su kuriais man teko kalbėtis.

Esu labai dėkingas ir „Naujienu“ laivakordžių skyriaus vedėjui Rypkevičiui, ir visam „Naujienu“ štabui — su jų kultūros skleidėjais Dr. Grigaičiu, Augustu ir kitais. Galiausiai, ir jus, broliu ir broliukai, primkit mano Ačiū. Spaudžiu jūsų rankas ir sakau sykiu visiems — Sudiev Chicago!

Balys Šaikus,
Šeduva, Lietuva.

Mirė Emilija Kilevičienė

Draugijų Veikėjo P. Killio žmona

Vakar 10 val. ryto pasimirė Emilija Kilevičienė, Bridgeport to draugijų darbuotojo Petro Killio žmona. Ji buvo 46 metų amžiaus. Sirgo ilgą laiką.

Iš namų velionė buvo Savickaitė. Ji paliko vyrą Petrą, 2 dukteris, Bronislavą ir Stanislavą, sunų Vladislavą, brolius, seserį ir daug kitų giminių čia ir Lietuvoje.

Velionės kunas yra pašarvotas A. M. Phillips gražioj koplyčioj, adresu 3307 Lituanica Avenue. Ji bus palaidota šeštadienį šv. Kazimiero kapinėse. Laidotuves tvarkys direktorius Antanas M. Phillips.

Naujas Daktaras Atidarė Ofisą

Dr. A. Jenkins

MARQUETTE PARK — Jaunosios kartos Dr. Alexander Jenkins, tik ką išėjęs iš šv. Bernardo ligoninės, kurioj baigė praktikos (internę) terminą, atidarė pacientams priminėti ofisą adresu 2500 W. 63rd St.

Reikia pasakyti, kad naujas profesionalas čia isikūrus turės gerą pasisekimą.

Daktaras Jenkins yra brightonparkiečių Karčauskių šeimos narys. Jis yra vedęs p-lę Antoinette Karčauskaitė.

— Juos Žings

Šeštadienio Vakare Naktinis Piknikas P. Švelnio Naudai

Rengia Kapiškėnų Kultūros Draugija.

Tik kelios dienos beliko iki Kapiškėnų Kultūros Draugijos naktinio pikniko. Piknikas įvyksta šį šeštadienį, rugpjūčio 19 d. Liberty Grove, Willow Springs, Ill., huvisiame Dambrausko ukyje.

Komisija dirba išsiuosus, kad parengimas būtų sekmingas ir publika nebūtų suvilipta. Užkviestas Antano Jakučio šaukus orkestras. Tas reikią, kad visiems bus reikalingas šokti. Kai A. Jakutis su pagalbininkais užtraukia sukintį, tai nei jauni nei seni negali išsilaikyti nešokę.

Dainuos Vyrų Choras.

Taipgi bus ir daugiau pamarginimų ir programos, kuri išpildys Chicagoje Lietuvių Vyrų Choras, po vadovyste K. Steponavičiaus.

Tad prašome visų Kapiškėnų tuojau imtis darbo. Patys rengkitės ir savo pažįstamus prikalinkite atvykti į šį, K. Dr. jos naktinį pikniką. Jūs daugiau suvažiuosim, tuo bus smagiau visiems linksminintis. O mūsų draugai P. Švelniui bus linksmiau, kad jisai turi tiek daug širdingų draugų, kurie jį užlaikys tokiame kringame jo gyvenimo momente. Visas pelnas eis P. Švelniui pagelbėti pradėti gyvenimą iš naujo.

— P. R.

Diena Iš Dienos

Pasiėmė Ilgas Atostogas

BRIGHTON PARK — Biznierių Wm. Razutis, 2631 W. 39 place, išvyko į Michigan City, Ind. Jis ten žada atostogauti mėnesį ar daugiau.

O biznio reikalus vėsi ir prižiūrės jo žmona Antanina. Taipgi žymėtina, kad tos jo atostogos išimtinai surištos su sveikata. Juk sveikata jai brangiausias žmogui turtas, štai, kaip didis poetas, Adomas Mickievičius vieną savo poemą apie sveikatą yra pasakęs: „Lietuva, mano tėvynė. Tu esi kaip sveikata, Tik tas gali tavę įvertinti, Kas yra tavęs netekęs“.

— Juos Žinas

GRIZO IS HONEYMOONO

GARFIELD PARK. — Jau navedžiai Charles ir Ida (Karis) Matekoniai jau grįžo Chicago po „honeymoono“, kurį praleido Wisconsin Dells. Jie apsigyveno Garfield Park apylinkė.

Jaunasis p. Charles Matekonis, profesija inžinierius, yra sunus gerai žinomų garfieldiečių ir „naujienečių“ pp. Kazio ir Catherine Matekonų, o jaunoji Ida northsidiečių pp. K. Trusk podukra. Abu jaunavedžiai yra seni ir darbštūs „Pirmyn“ choro nariai.

Jie yra begalo dėkingi savo tėvams už gražią vestuvių puotą, kuri jiems buvo surengta rugpjūčio 4 d. Syrena restorane, Brighton Parke. Dalyvavo didelis burys giminių, artimų draugų, ir visas „Pirmyn“ choras.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (Chicago)

Joseph Dubsky, 28, su Mildred Johnson, 26

Walter Winkates, 23, su Amelia Rogall, 23

William Jaeger, 22, su Genevieve Pocius, 22

Albert Mareska, 46, su Gertude Mikša, 30.

Reikalauja Perskirų

Helen Skrodenis nuo Frank Skrodenis

Svarbus L.D.D. 4-tos Kuopos Susirinkimas

Ivyks Penktadienį, „Naujienu“

Name

Draugai ir Draugės, L.D.D. 4 kuopos sekamas susirinkimas įvyks penktadienį, rugpjūčio 18 d., „Naujienu“ Name, 1739 So. Halsted St. Pradžią 8 val. vakare. Visi draugai raginami būtinai dalyvauti. Turime daug dalykų apsvaistyti, taipgi bus raportas iš pereinamojo bendro pikniko.

Be to bus pilnas pranešimas apie mūsų rengiamą Field Day pikniką, kuris įvyksta rugpjūčio 27 d., Liberty Grove, Willow Springs, Ill.

Kalbės S. Strazdas

Taipgi šiame susirinkime turėsime svečią iš Brooklyn, N. Y. Tik ką atvyko „N. Gadyneš“ administratorius, draugas St. Strazdas. Jisai mūsų draugams plačiai nurodys „Naujosios Gadyneš“ dabartinį stovį.

Draugai ir Draugės, visi esate nuosirdžiai prašomi atvykti, ir laiku.

A. Dainis, 4 kp. sekr.

Pirkite savo apieilinkės kraituvėse

Chicago's Draugijų, Kliubų Valdybos 1939 Metams

MORNING STAR KLIUBO VALDYBA 1939 METAMS: Pirm. — A. Valskis, 3341 Evergreen Ave., tel. Belmont 7878; Vice-pirm. — J. Ambulevičius, 2002 Concord Pl.; Užrašų rašt. — M. Čepulis, 3327 Le Moyne St., tel. Spaulding 7903; Fin. rašt. — B. Rogers, 2345 North Kedzie Blvd., tel. Spaulding 3180; Izd. kasjer. — J. Raila, 4839 Winemac Ave.; Kontr. rašt. — S. Benekis, 3247 Beach Ave.; Kas. gl. — A. Lungevic, 1814 Wabansia Ave., tel. Humboldt 3254; Maršalka — J. Milaševič, 2750 N. Neva Ave. Susirinkimai yra laikomi kas pirmą ketvėrą, po antrą 3800 W. Armitage Ave.

JONISKIEČIŲ LABDARYBES IR KULTŪROS KLIUBO VALDYBA 1939 METAMS: Pirm. — Jonas Jonkus, 7124 So. Artesian Ave.; Pirm. rinkininkas — V. Kazimieraitis, 4030 So. Campbell Ave.; Nut. rašt. — B. Valtekunas, 5011 South Kildare Ave.; Fin. rašt. — Stella Mickievičienė, 6925 So. Artesian Ave.; Kontrolės rašt. — Mrs. Laučius, 1118 E. 65th St.; Kasierius — A. Baltas, 6319 So. Sangamon St.; Kasos globėjai — N. Mickievičius, 6925 So. Artesian St., M. Darna, 4535 So. California Ave., M. Mieravič, 2539 W. 46th Place. Susirinkimai laikomi vieną kartą į mėnesį, kas antrą sekmadienį, 1:30 val. popiet, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St., Chicago, Ill.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLIUBO VALDYBA 1939 METAMS: Pirm. rinkininkas — M. Gražauskas, 3939 N. Christiana Ave., tel. Juniper 5936; Vice-pirm. rinkininkas — Mike Čepulevičius, 3327 Le Moyne St.; Protokolių sekr. — Anton Lungevic, 1814 Wabansia Ave., tel. Humboldt 3254; Finansų sekr. — Stanley Burackis, 3247 Beach Ave.; Kasierius — John Kuprevičius, 3446 W. Pierce Ave.; Maršalka — Anton Kuprevičius, 3448 Le Moyne St.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS CLUB VALDYBA 1939 M.: Pirm. — J. Sykorius, 4008 So. Talman Ave.; Pirm. pagalb. — L. Lubik, 2804 W. 45th St.; Nut. rašt. — Paul J. Petraitis, 752 W. 33rd St., tel. Victory 8770; Kasierius — Helen Gramantienė, 4535 So. Rockwell St., tel. Lafayette 2418; Fin. rašt. — F. Wittis, 4469 Archer Ave., tel. Lafayette 1374; Kontr. rašt. — P. Montvitas, 4135 So. Campbell Ave.; Kasos glob. — J. Jesuinas, 2440 W. Pershing Rd.; Dr. kvotėjas — Dr. A. J. Manikas, 4970 Archer Ave., tel. Lafayette 3051; Priešai — F. Sever, 4243 S. Sacamento Ave.; Kontrolės rašt. — J. Kiskis, 2543 W. 45th St.; Maršalka — J. Balcius, 2820 W. 43rd St. Susirinkimai atsidūna kas mėnesį, trečią (3) sekmadienį 1 val. popiet. Į kluobą priimami vyrai ir moterys nuo 16 iki 45 metų amžiaus.

ILLINOIS LIETUVIŲ PASELPOS KLIUBO VALDYBA 1939 M.: Walter Lekis, pirm., 6935 So. Artesian Ave.; A. Lazauskas — pirm., pagalb., 3223 So. Green St.; A. Kaulakis — nut. rašt., 3842 South Union Ave., tel. Yards 5773; J. Norkus — fin. rašt., 4101 S. Richmond St.; Frank Bakutis — izd., 2803 W. 69th St.; K. Visackis — izd. glob.; J. Adomaitis — kontr. rašt.; D. Antanaitis — maršalka. Susirinkimai atsidūna kas mėnesį pirmą penktadienį, Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St.

BRIDGEPORTO NAMŲ SAVININKŲ SAJUNGOS VALDYBA 1939 METAMS: Pirm. rinkininkas — Antanas Simkus, 3120 So. Lituanica Ave.; Pagalb. — John Begin, 3400 So. Lowe Ave.; Nut. rašt. — Stanislovas Kunevičius, 3220 So. Union Ave.; Finansų rašt. — Domininkas Gulbinas, 3144 So. Wallace Ave.; Kontr. rašt. — Jonas Motiejunas, 3400 So. Union Ave.; Kasierius — Petras Balis, 5653 So. Thorpe St.; Maršalka — Leonas Liaudanas, 3130 So. Halsted St. Laiko susirinkimus kas mėnesį, pirmą trečiądienį, Chicago Liet. Auditorijoje, 3133 So. Halsted St.

LIETUVIŲ JAUNIMO KULTŪROS RABELO VALDYBA 1939 M.: Pirm. — Bill Likšna, 3427 South Lituanica Ave.; Vice-pirm. — A. Paplauskas; Finansų rašt. — E. Zasyaitė; Prot. rašt. — B. M. Burbulytė, 4073 Archer Ave.; Izd. — Ant. Jakutis; Velkos komisija: A. J. Povilonis, V. Raila, Ona Simkaitė, Bronė Laukaitė ir Ant. Jakutis. Susirinkimus laiko ketvirtame trečiądienį kiekvieno mėnesio, o choro pamokos kiekvieno penktadienio vakarą, J. Yuskos salėje, 2417 W. 43 St.

ZEMAIČIŲ KULTŪROS KLIUBO VALDYBA 1939 METAMS: Pirm. rinkininkas — Steponas Narkis, 4535 S. Talman Ave.; Vice-pirm. — Jonas Simonas, 2520 W. 70th St.; Prot. sekretorium — Balys Armoška, 3709 W. 61st Place; Fin. sekr. — Antanas Rutkos, 4547 So. Washenaw Ave.; Izd. rinkininkas — Aleksas Mileris, 4258 S. Western Ave.; Izd. globėja — Elenora Norkus, 4003 So. Francisco Ave.; Maršalka — Franas Wenkus, 2649 West 43rd St. ir Korespondentas — Juozas Kaunas, 3229 Lituanica Ave. I Apšvietos Komisijai išrinkti Steponas Geniotis, Juozas Kaunas ir Viktoras Kelpšas. Kontrolės Komisijai išrinkti: Vincas Stulpinas, Nikodemus Radis, Antoš Dambrauskaitė, Antanas Pocius ir Leonas Geniotis.

SUSIRINKIMAI

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLIUBO susirinkimas įvyks rugpjūčio 17 d., 8 val. vakaro, svetainėje 3600 W. North Ave. Be to, kluobas rengia balių lapkričio-Nov. 25 d. 1939, American Legion svetainėje, 3945 W. North av. Prašau, kad kiti kluobai tą dieną nerengtų savų parengimų.

—Valdyba.

DRAGYSTĖ LIETUVIŠKA VILIAVA AMERIKOJE No. 1 VALDYBA 1939 METAMS: Kaz. Davis — pirm. rinkininkas, 5648 So. Bishop; J. Budreikienė — vice pirm.; P. Budreikis — nutarimų rašt., 3118 West 39th St.; S. Skridulis — fin. rašt.; Ant. Česna — kasierius; A. Kaunskienė, S. Yovanutis — kasos globėjai. Susirinkimai laikomi antrą nedėlidinį kiekvieno mėnesio, Česnos svetainėje, 4501 So. Paulina St. 1:00 po pietų.

TEISYBĖS MYLETOJU DRAGYSTĖS VALDYBA 1939 METAMS: J. Balchunas — pirm., 3200 So. Lowe Ave.; Petronėlė Kvietkienė — pirm. pagalb., 3140 S. Wallace St.; A. Kaulakis — nut. rašt., 3842 So. Union Ave.; F. Kasper — fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave.; Z. Grigonis — kontr. rašt.; P. Juozapavičius — izdo globėjas; J. Rachunas — izd. rinkininkas, 3137 S. Halsted St.; L. Jucius — maršalka; Dr. J. P. Poška — Dr. kvotėjas, 3133 So. Halsted St., Tel. Victory 3687. Susirinkimai atsidūna kas mėnesį antrą (2) sekmadienį, 12 val. dieną, Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. I dragystę priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 45 metų amžiaus.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE TAUTIŠKAS KLIUBAS VALDYBA 1939 M.: Pirm. rinkininkas — Juozapas Rūta, 3141 So. Halsted St.; P. Fagel — Petras Pauzolis, 3427 So. Halsted St.; Nut. rašt. — Stanislovas Kunevičius, 3220 S. Union Ave.; Finansų rašt. — Feliksas Kasperas, 3534 So. Lowe Ave.; Kontrolės rašt. — Walter Dulevich, 8728 Harper Ave.; Kasierius — Juozapas Balciunas, 3200 S. Lowe Ave.; Paul J. Petraitis, 752 ir 33rd street, korespondentas; Aresunas, 3623 1/2 S. Emerald Ave.; Apeklus kasos — Francisus Kunevičius, 3201 So. Green St.; Apeklus ligonių — Kazimieras Valaitis, 7104 S. Emerald Ave.; Maršalka — Petras Barzdis, 3510 S. Union Ave. Laiko susirinkimus kas pirmą penktadienį 7:30 val. vakaro, Chicago's Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St.

L. ŽAGARIEČIŲ KLIUBO VALDYBA 1939 METAMS: Pirm. — P. Arlauskas, 2109 N. Cleveland Ave.; Pirm. pagalb. — A. Niprikas, 3235 S. Halsted St., Nut. rašt. — J. Keturakis, 1525 So. 51st Ave., Cicero, Ill.; Ona Užkuraitė — fin. rašt., 1329 N. Dearborn St.; Emilija Ramauskienė — Kontrolės rašt., 1218 So. Independence Blvd. St. Niprikas — Kasierius, 3235 S. Halsted St.; Kasos globėjai — Adolf Mieravič, 2539 West 46th Place ir F. Povilaitis, 10051 So. La Salle St.; Korespondentas — J. Balakas, 1414 So. 49th Ct., Cicero, Ill.; Maršalka — Kaz. Balciunas, 3521 W. 38th Place. Susirinkimai laikomi vieną kartą į mėnesį, kas ketvirtą sekmadienį pirmą valandą popiet, Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St., Chicago, Ill.

GARFIELD PARKO VYRU IR MOTERŲ PASALPINIO KLIUBO VALDYBA 1939 METAMS: George Medalinkas — pirm., 233 S. Central Ave.; Paul Zalenk — pirm. pagalb. rinkininkas; Chas. Katallo — finansų sekr.; M. Medalinkas — nutarimų sekr.; M. Kazunas — kasierius; V. Manikas — kontr. rašt.; M. Davidson — kasos glob. ir J. Bruchas, kasos glob. ir J. Zubavičius — maršalka; Dr. Al. Mangeris — daktaras; P. Waller — korespondentas. Susirinkimai šaukiami kas antrą septyntadienį. Laikiniai susirinkimai bus laikomi viršų Napoleon Restaurant, 3556 West 5th Avenue.

Healthy Food Restaurante Nauja Gaspadinė

BRIDGEPORT. — Visiems gerai žinoma valgykla, Healthy Food Restaurant, antrą 3206 So. Halsted St., susilaukė naujos gaspadinės — ponios Julijos Adačkus. Ji yra gerai patyrusi virėja ir, todėl, ji jus pavaišins su skaniais lietuviškais valgiais.

Kas atsilankys, tas nesigailės.

Kaimynas.

(Skelb.)

Kasdien skaitydami „NAUJIENAS“ lietuvių įgyja naudingų žinių ir gerų pamokinių.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—FEMALE Darbininkių Reikia

REIKALINGA PATYRUSI MOTERIS skirti maistytus sukudurus. Nuolatini darbas. 1429 South Jefferson St. CANAL 4768.

HELP WANTED—MALE Darbininkių Reikia

REIKALINGA VIENO AR dviejų gabių patyrusių vyrų dirbti geležies atlaikų jarde. WARSHAWSKY & CO. 1900 So. State St.

REIKALINGA viduramžis VYRAS, nevedęs dirbti mokyklėje. 1916 W. Division.

FURNISHED ROOMS—TO RENT Gyvenimui Kambariai

ISNUOMUOJAME GYVENIMUI KAMBARIUS

Atvažiuojant New York apstokite pas lietuvių. Čia rasite gerą vietą ir draugišką patarnavimą. Dideli kambariai su privačia maudyne, virtuve ir šaldytuvu. Mazi kambariai su visais maudybos reikmenimis. Priimanamos kainos.

Vietas: 331 West End Ave. Tarpe 75th ir 76th St's west. Savininkas: A. J. VIZNIS

Telephone Susquehanna 7-8533

RENDAI KAMBARYS dėl vaikino—sviesus su visais patogumais, prie maisto šeimynos. 2145 West 23rd St.

WHOLESALE FURNITURE Rakandai ir Įtaisai Pardavinimi

Mokėdamas cash už rakandus, sutaukinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite dėl daugiau informacijų. Vienintelis nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALISAUSKAS, Sunus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone Republic 6051.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

PARDAVIMUI GERAS BIZNIS. Priežiastis—nesveikata, 4 bloki vakarus nuo Mannheim Road prie Lake gatvės, Melrose Park, Ill.

PARDAVIMUI TAVERNAS su 3 flatu namu—50 pėdų priešakiu — gerai išdirbtą biznį. 5000 South Western Avenue.

RECEIVERIS PARDUODA BARBERNE su Beauty Shop—1747 So. Halsted St. Visi įrenginiai. Atsisaukite taverne: 1749 So. Halsted St.

PARDAVIMUI BUCERNĖ IR GROSERNĖ. Galima pirkti ir su namu; labai gera vieta. Atsisaukite taverne: 1749 So. Halsted St.

REAL ESTATE FOR SALE Namai—žemė Pardavinimi

BARGENAS

Muro namas — du dideli flatai, „vapor“ apšildymas, geriausias padėjimas, senas savininkas apleidžia miestą. Parduos su \$500 imokėjimu. Randasi prie Eperald ave. ir 45 St. Haugh. Prie stockyardų nuo 1899, 4172 S. Halsted St. Tel. Yards 0808.

FARMS FOR SALE Ukiai Pardavinimi

PARDAVIMUI 70 AKRŲ UKIS Valparaiso, Ind. Bargenas pinigais, mašinos, stakas, didelė barnė, karštas ir šaltas bėgantis vanduo namuose. Sautki nuo 7:00 iki 9:00 v. popiet. Republic 3940.

37 FARMOS — VISOKIO didumo kainos nuo 15 šimtų iki 15 tukstantų, mažiausias imokėjimas 2 šimtai dolerių. Kitus imokėjimus — kas turite namus, lotus galite daryti mainus. Randasi netoli Chicago, su visais įtaisymais. C. P. SUROMSKIS, 6816 So. Western Avenue Tel. Grovehill 0306, Vakarišis Kraupst 0176.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi „NAUJIENOSE“

Kas diena...

Tukstantinės pirkėjų armijos ieško visokių pirkinių, biznio progų ir t. t.

Todėl jeigu turite ką parduoti, mainyti, išnuomoti, samdytis ir t. t., nelaukite, kad kitas pavilios jūsų gerąjį kostumerį, bet garinkitės šiANDIEN NAUJIENŲ „Classified“ skyriuje.

SKAITYKITE kas diena Naujienu 7-me puslapyje „Classified“ skyrių, kur siūloma daug įvairių gerų bėrgėjų.

VISUOSE BIZNIO reikaluose naudokitės Naujienu aukštos vertybės classified skyriaus patarnavimų pašaukdami arba atveždami.

CANal 8500 „NAUJIENOS“ 1739 S. HALSTED STREET Chicago, Ill.

A. + A.

JUOZAPAS CHAPAS

Persikyrė su šiuo pasauliu rugpjūčio 14 d., 4:52 val. vak. 1939 m., sulaukęs pusės amž., gimes Lietuvoje: šiaulių apskrity, Joniškės parap., Skilvonių kaime.

Paliko dideliame nuliudime mylimą moterį Marijoną, po tėvais Albuskaitę, dukterį Heleną, sunų Edwardą ir daug kitų giminių, o Lietuvoje seserį Elena ir jos šeimyną.

Priklausė prie šv. Antano iš Padvos dr. stės. Kunas pašarvotas randasi J. Liulevičiaus koplyčioj, 4348 So. California Ave. Gyveno 4403 S. Albany Ave.

Laidotuves įvyks ketvirtadienį, rugpjūčio 17 d., 1:30 v. popiet. Iš koplyčios bus nulydėtas į Lietuvių Tautiškas kapines.

Visi a. a. Juozapo Chapo giminės, draugai ir pažįstami esat nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuludė liekame, Moteris, Duktė, Sunus ir kitos giminės.

Laid. Dir. J. Liulevičius, Tel. Lafayette 3572.

Du Automobiliai Įvažiavo į Traukinį

Bet Visi Žmonės Išliko Gyvi

Prie 95th ir Eggleston gatvių įvyko keista traukinio-automobilių nelaimė.

Per kryžkelę važiavo du keleiviniai automobiliai. Vienam buvo keturi keleiviai, kitame du. Kadangi kryžkelio vartai nebuvo nuleisti, tai vairuotojai nesitikėjo traukinio. Bet traukinys pasirodė. Tai buvo prekinis Chicago and Eastern Illinois geležinkelio traukinys, ir visa laimė, kad jisai važiavo labai lėtai.

Automobilį, kuriame buvo keturi keleiviai, traukinys nuvilnė apie 150 pėdų, bet kitam nuėmė priešaki.

Keturi keleiviai išliko gyvi, bet buvo sunkokai sužeisti. Visi buvo chigagiečių Mazouchas šeimos nariai: Charles G. Mazouchas, nuo 3729 S. Arthur St., Brookfield; jo 40 metų žmona Sylvia; 19 metų sunus Charles Jr., ir 12 metų sunus Robert. Jie važiavo atostogoms į Spring Lake, Michigan. Visi buvo paguldyti Little Company of Mary ligoninėje.

Antrojo automobilio keleiviai buvo John Carr, nuo 10022 viat buvo John Carr, gatvekarį b-vės tarnautojas ir jo draugas. Jie buvo sukrėsti, bet sunkesnių žaizdų nepanešė.

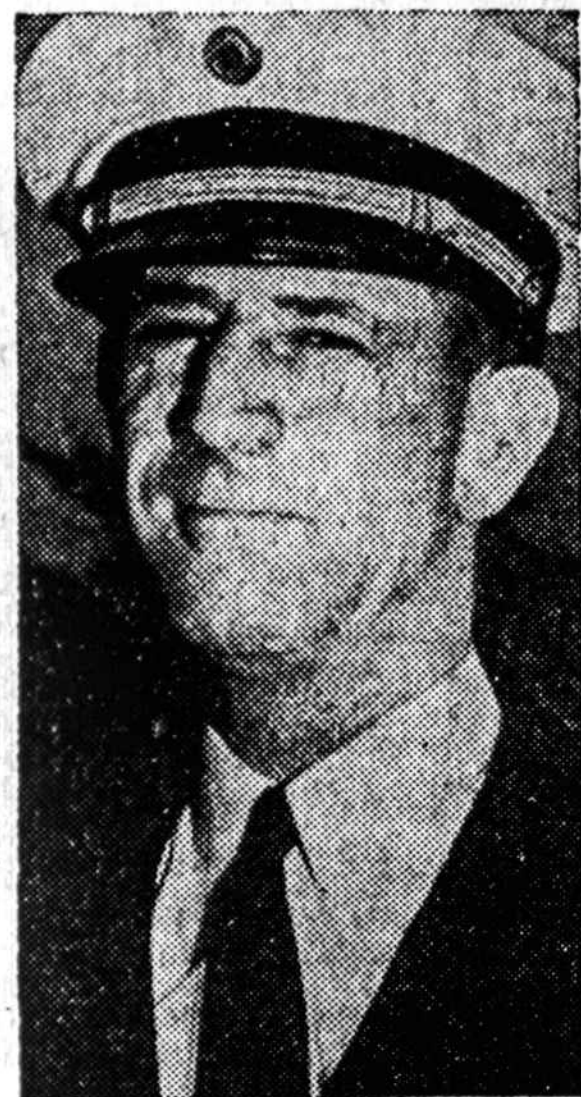
Įkrito į Katilą Karštos Alyvos

Townoflakietis skaudžiai nusidegino.

Loretto ligoninėje guli 50 metų townoflakietis Frank Suski, nuo 4330 South Hermitage avenue.

Jisai dirba Kropp geležies dirbtuvėje, adresu 5301 West Roosevelt Road.

Bedėdamas raudonai įkaltintos geležies gabalą į alyvos katilą, Suski paslydo ir pats į katilą įkrito. Jisai labai skaudžiai nusidegino.

RIO DE JANEIRO, Brazilija. — Kapt. George B. King (viršuje) ir kapt. A. G. Persons, Pan-Amerikos "kiperio" įgulos nariai. Drauge su kitais 12 jie žuvo lėktuvo katastrofoje. Išliko gyvi tik 2 žmonės.

Turi Daug Kliučių, Bet Kriaučiai Apdraudą Įves

Iš Lietuvių Kriaučių Lokalo Sustrinkimo.

Štai, penktadienį, rugpjūčio 11 dieną, įvyko Lietuvių Kriaučių lokalo 269 Amalgamitų Unijos mėnesinis susirinkimas.

Kol kas pas kriaučius nieko naujo nėra. Darbais nėra ko pasigirti, nors tiesa, kad atsiranda nemažai ir tokių, kurie jokios bedarbės nežino. Betgi dauguma gerokai vargsta. Buvo pranešta, kad ryšys su apdrauda, kuri nutarta įvesti kriaučiams, dažnai reikia susitikti su daugeliu kliučių, kurios trukdo tą visą darbą. Ikišiol visos kliutys buvo nugaltos ir apdraudos darbas eina pirmyn.

Dr. Zillė Sveiksta

Toliau pranešė, kad aplankė draugą Zillę, kuris buvo suparalyzuotas. Dabar, po sunkios operacijos, jo sveikata yra žymiai pagerėjusi ir yra vilties, kad draugas Zille trumpoj ateityje pilnai atgaus savo sveikatą ir vėl pradės dirbautis su pažangiais kriaučiais. Tai yra visiems linksma naujiena. Dar apkalbėjus kai kuriuos dalykus susirinkimas tapo uždarytas, bet po to sustojė būrelis kriaučių ilgai pasikalbėjo. Tik vienas Trockio kavalierius, kuris pasivadinęs kriaučium, andai per Trockio-Stalino organą iškoliojo X. Š., kam jis teisingai per "Naujienas" parašė apie kriaučius ir komunistus kaip kulipka smuko per duris. —X. Š.

Gal Jisai Žino Ką Daro — Pinigai Tik Rupestis

Nežori \$45,000!

Grant Parke prieš keletą dienų policija įvykdė "oblavą." Suradę ant suolo snaudžiantį 55 metų Fred Sharpe'ą policistai nusivedė jį centralinėn nuovadon.

"Aš nieko nepadariau, manęs negalite areštuoti," protestavo Sharpe ir tykojo bėgti. "Nearestavom, bet turim tau gerų "naujienų", painformavo Sharpe'ą seržantas Naughton. "Mount Pleasant, West Virginijoje pasimirė tavo giminitis ir paliko tau \$45,000".

"Na tai kas tokio?" nerodydamas didelio entuziazmo sumurmėjo Sharpe, ir išėjo.

Kaip vakar jisai turėjo grįžti nuovadon sutvarkyti palikimo dokumentus, bet nepasirodė. "Tai ne žmogus," pyko seržantas Naughton, "jo laukia \$45 tūkstančiai, o jam tai lyg niekis."

Policija vakar ruošėsi naujai "oblavai" Grant Parke. Kad ir varu, bet Sharpe'as tuos pinigus gaus.

Pasimirė Bruno Senonis

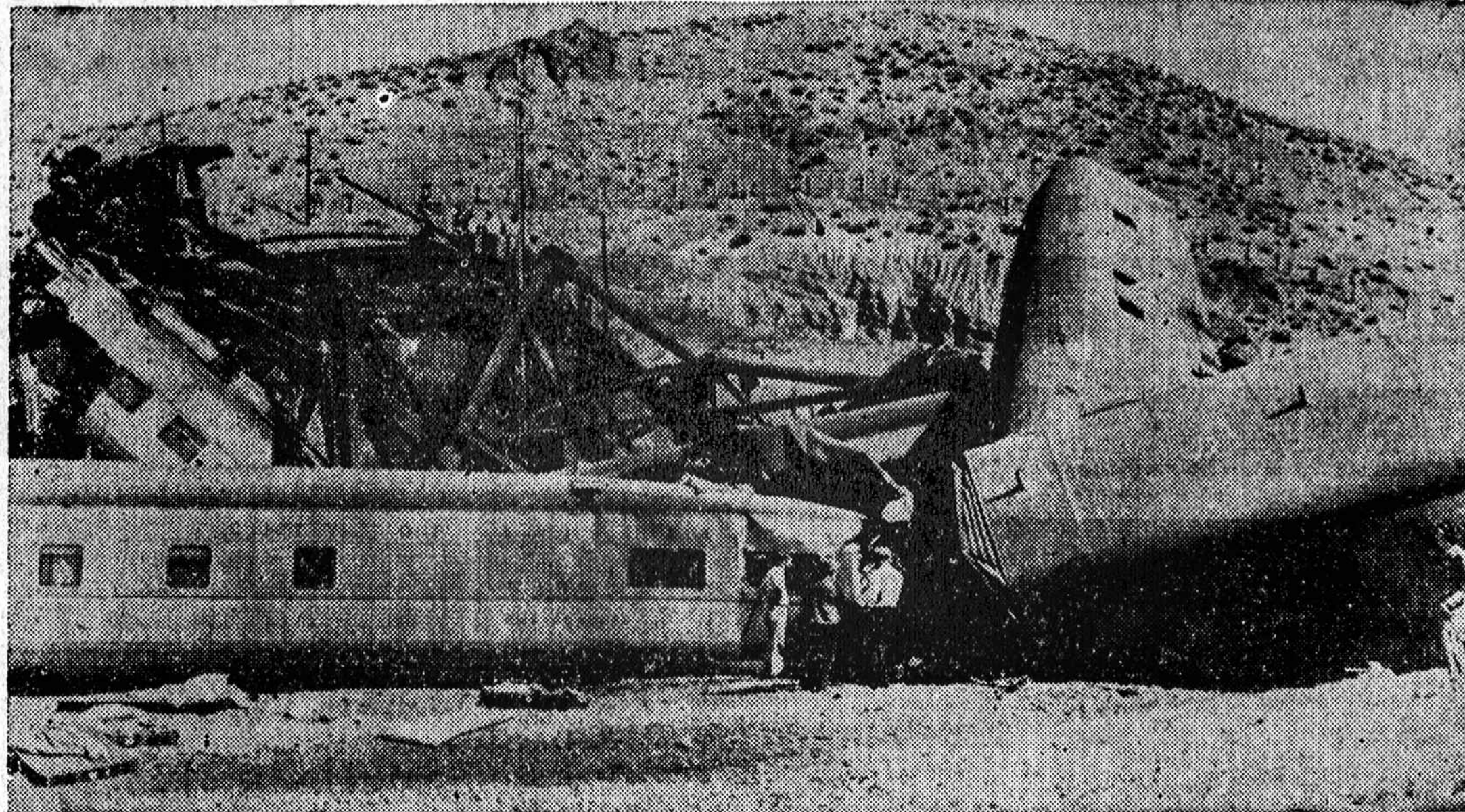
Senas Cicerietis

CICERO. — Išvykęs atostogoms į Powers Lake, Wisconsin, širdies liga staigiai pasimirė senas cicerietis Bruno Senonis. Jisai buvo veiklus Raudonos Rožės Klubo narys, kitų organizacijų veikėjas ir šiaip žymus žmogus vietos gyvenime.

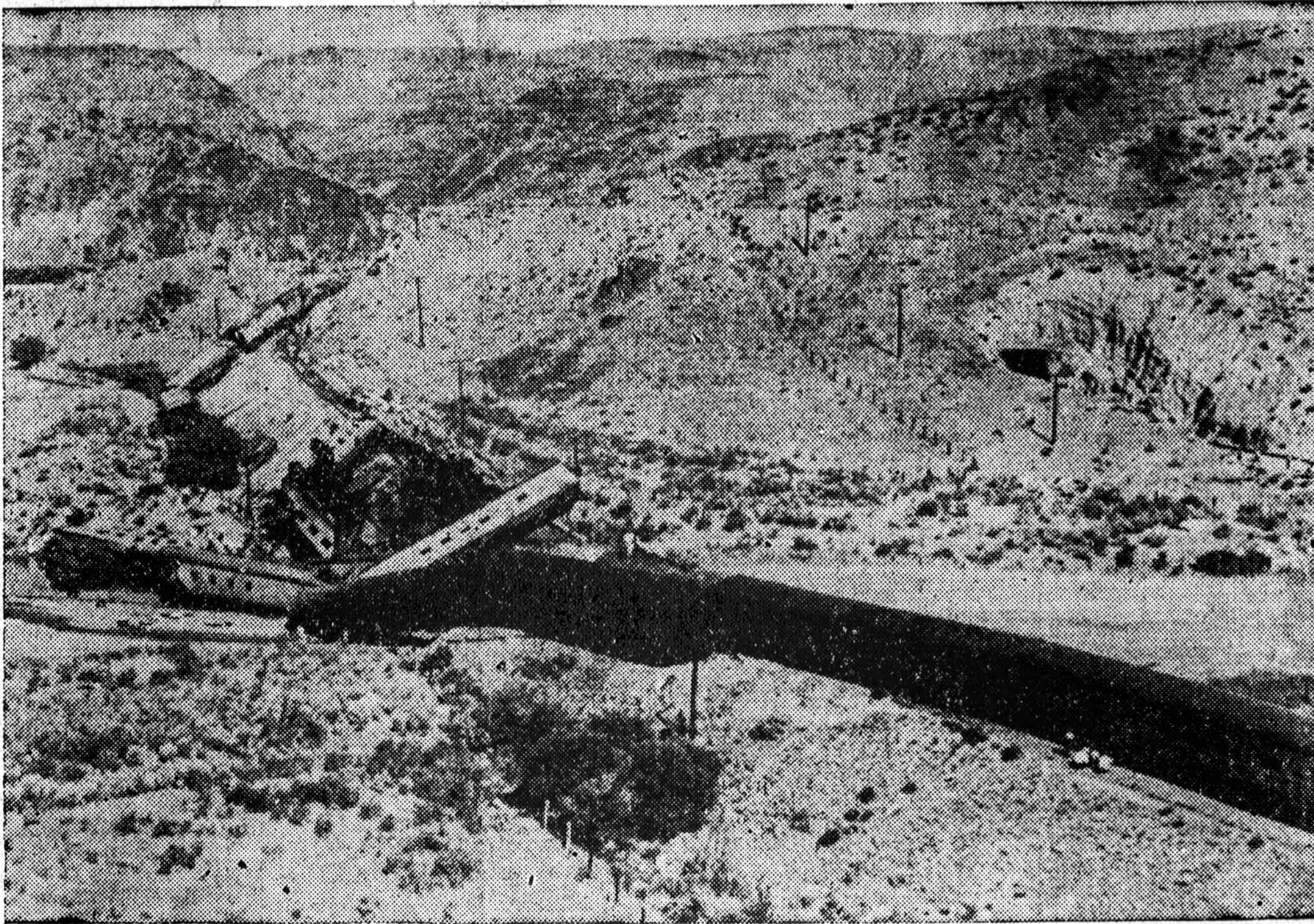
Velionis bus palaidotas ketvirtadienį šv. Kazimiero kapinėse. Laidotuvėmis rūpinasi laidotuvių direktorius J. F. Eudeikis. D.

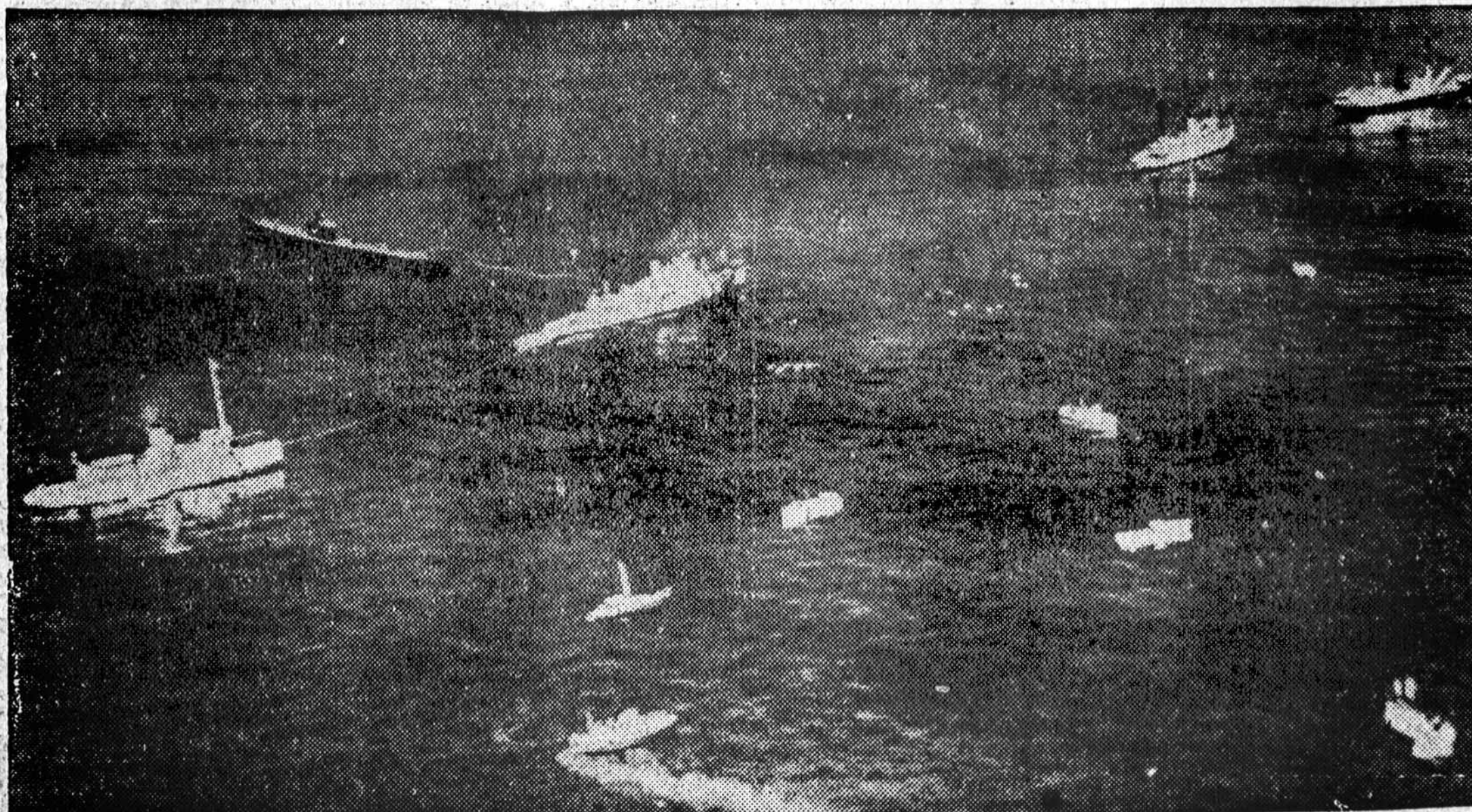
NEW YORK. — C. Lloyd Stark, Missouri valstijos gubernatorius, kuris 1940 m. rengiasi kandidatuoti į senatorius, pasirašo pasaulio parodos "auksinėje" knygoje.

CARLIN, NEV. — Apsivertęs "City of San Francisco" traukinys.

CARLIN, NEV. — "City of San Francisco" traukinys po katastrofos.

PORTSMOUTH, N. H. — Paskendęs povandeninis laivas Squalus keliamas į paviršių.

Pakels Algas Kojinių Dirbtuvių Darbininkams

Gaus 32½ iki 40 centų valandai.

Federalis darbo valandų ir algų administratorius Elmer Andrews vakar paskelbė, kad kojinių dirbtuvių darbininkams bus pakeltos algos.

"Full fashion" moteriškų kojinių mergėjos gaus 40 centų į valandą, vietoj 35c., o "seamless" kojinių mezgėjos gaus 32½ centų į valandą, vietoj 32 centų.

Algų pakėlimas įeis galion rugsėjo 18 d.

Andrews vieši Chicagoje ir šiandien skaitys paskaitą Northwestern universitete.

VAKAR CHICAGOJ

● Chicago's viešų darbų departamentas skelbia, kad kontraktoriai jau užbaigė kasti 8,883 pėdas tunelių Chicago's požeminiam traukiniams. Tuneliai yra kasami po State ir Milwaukee gatvėmis.

● Federalis teismas Chicagoj apkaltino tris chigagiečius narkotikų pardavinėjimu. Juos paleido po \$6,500 kaucija. Kaltinamieji yra Harry Smith ir jo žmona Roxie, 151 W. Huron street, ir Robert Carroll, 1124 N. LaSalle street.

● Phillip Simon, 49 metų chigagietis, skutosi barzda. Jisai gyvena adresu 4944 N. Troy ir buvo savininkas metalo dirbtuvės. Nebaigęs skustis Simon staiga sukruto ir pasimirė. Sirgo širdies liga.

● Lake, Cook ir DuPage apskričių uodų naikavimo komitetas kreipėsi į W.P.A. prašydamas \$38,000 suieškojimui vietų, kur uodai viešiasis. Komitetas žada tas vietas arba nusausinti, žuvimis aprūpinti arba patvindinti. Uodų Chicagoj šimet yra labai daug.

Pranyko Pinigų Lošimo Rekordai iš Prokuratūros

Atsimenat "Bukių" Kapojimus?

Užvakar federalės valdžios grand džiūrė pradėti tyrinėti piniginius reikalus chigagiečio William B. Skidmore, kuris yra vadinamas Chicago's "gemblių karalium". Valdžia ruošia traukti jį atsakomybėn už income taksų nemokėjimą.

I liudininkus vakar buvo pašaukti du garsūs broliai, Jack ir Harry Guzik'ai, kurie operuoja visą eilę "bukių" Chicago's vidurmiestyje. Jie priklauso prie Capone's prohibicijos laikų alaus sindikato. Vienas buvo "sindikato" menadžerium, o antras prižiūrėjo alaus biznį vidurmiestyje.

Tyrinėjimui vakar taipgi prireikėjo kai kurių Chicago's prokuratūros rekordų.

Atsimenat "bukių" kapojimus, kuriuos vykdė prokuratūros Courtney policija? Well, tuos kapojimus vykinant, prokuratura kiekvienoj "bukių" įstaigoj areštuodavo po kelis žmones ir juos kamantinėdavo apie tai, kas įstaigą užlaido, kas jiems duoda politinę protekciją, ir tam panašiai. Tų liudinimų Courtney pagelbininkai surašė didelę knygą.

Vakar jų prireikėjo federalės valdžios tyrinėjimui. Bet staiga, rekordai dingę iš prokuratūros raštinės, kuri randasi Chicago's kriminaliame teisme.

Dalykas atrodo gana įtartinas ir federalė valdžia stato įvairiems žmonėms nemalonius klausimus. Courtney sako, kad nieko apie tai nežinąs, o jeigu rekordai tikrai dingę, tai neturi jokio supratimo kaip tai galėjo atsitikti.

Šiandien Laidoja McCormickienę

Šiandien Wheatone bus palaidota Mrs. Amy Irwin McCormick, Chicago Tribune leidėjo Col. R. McCormick žmona. Ji pasimirė užvakar nuo plaučių uždegimo, sulaukusi 59 metų amžiaus.